БҮГҮ ЧУРТТАРНЫҢ ПРОЛЕТАРИИЛЕРИ, КАТЫЖЫҢАР!

ШЫН

ВКП(б) ТЫВА ОБКОМУНУҢ, КЫЗЫЛ ХООРАЙ КОМИТЕДИНИҢ БОЛГАШ АЖЫЛЧЫ ЧОННАРНЫҢ ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ ОБЛАСТЬ СОВЕДИНИҢ ОРГАНЫ

1925 чылдан үдезилетиннген

1952 март 26 СРЕДА № 60 (2490)

ӨРТЭЭ 20 КОП.

БО ХҮНГҮ СОЛУНДА:

ССР ЭВИЛЕЛИНИҢ МИНИСТРЛЕР ЧӨВҮЛЕЛИНДЕ, — 1951 чылда эртем, чогаадылга, литература болгаш уран-чүүл талазы-биле шылгарангай ажылдар дээш Сталинчы шаңналдарны тыпсыр дугайында (1—2 арыннар).

Америк агрессорларның араатанзыг чоруунга совет улус удурланып турар. (1 арын).

С. Тушков.—Таңды районнуң ажылчы чоннары бүгү улустуң социалистиг чарыжында (3 арын).

Г. Степанов.—Ажыл-агыйга большевикчи партийжи чорук дээш (3 арын).

В. Чемков.—Май 1-ге чедиишкиннинг ужуражыр дээш (3 арын).

Америк агрессорларның араатанзыг кем-буруулуг чоруктарынга удурланыышкыннар (4 арын).

Делегейниң экономика чөвүлел хуралының дугайында Робер Шамбейроннуң кылган медеглели (4 арын).

Кореяда болуушкуннар (4 арын).

Көдээ ажыл-агый артелиниң Сталинчы уставын шыңгыы сагыыр

Ленин—Сталинның партиязының удуртулгазы-биле бистиң чурттуң колхозчу тараачыннары болза, бүгү көдээ ажыл-агый культураларының дүжүттүүн дыка бедидер, ниитиниң малының баш санын өстүрүп, оон продуктулуун улгатырар деп көдээ ажыл-агыйда кол сорулганы күүседир дээш хүн-бүрү шыңгыы демиселди чорудуп турар. Бо сорулганы чедиишкинниг күүседириниң чугула үүлү болза, көдээ ажыл-агый артелиниң Сталинчы уставын ёзугаар колхозтарның бүгү ажыл-чорудулгазын организастаары болур.

Көдээ ажыл-агый артелиниң Уставы дээрге, көдээге чаа ниитилелди тургузарының дээди болгаш кол хоойлузу болур. Артельдиң уставында колхоз тургузуушкунуның талазы-биле большевик партияның политиказын болгаш практиказын мөөңнээн, база колхозтуң кол күжү болур артельдиң ниитилештирген ажыл-агыйын быжыдарының болгаш сайзырадырының арга хемчеглерин айыткан.

Коммунистиг партия, Совет чазак колхозтарның эрге-ажыктарын камгалаарының талазынга кажан кезээде туруп келген болгаш туруп турар, Көдээ ажыл-агый артелиниң Уставын янзы-бүрү хевир-биле хажыдар болгаш чөрчүп үрээр чоруктар-биле эптеш чок демиселди чорудуп турар. «Колхозтарда көдээ ажыл-агый артелиниң Уставын үрээр чоруктарны узуткаар талазы-биле хемчеглер дугайында» ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлели биле ВКП(б) ТК-ның 1946 чылдың сентябрь 19-тагы доктаалы бо дугайында кайгамчыктыг улуг рольду ойнааны билдингир.

Областың колхозтарының амыдыралынга бо доктаалды удуртулга болдуруп чоруткан ажылдың түңнелинде, самчыгдап төтчеглетинген дыка хөй ниитиниң чери, малы болгаш эт-хөреңгизи колхозтарга дедир эгитинген. Колхозтарның хөй-ниити ажыл-агыйы болгаш хуваашпас фондузу улуг өзүлделиг болуп турар. Колхозчу тургузугнуң ёзулуг кол хоойлузу болган көдээ ажыл-агый артелиниң сталинчы Уставының канчаар-даа аажок улуг ужурдузазы тодаргай болуп турбуже, областың чамдык районнарында ону үреп турарының фактылары бар болуп турар. Көдээ ажыл-агый артелиниң Уставын үрээр чоруктарның фактыларын ВКП(б) обкомунуң бюрозунуң болгаш область Совединиң күүскомунуң март 11-деги доктаалында шыңгыы айтып турар.

Шагаан-Арыг МТС, Улуг-Хем районнуң үлетпур комбинады, районнуң хереглекчилер ниитилели чамдык колхозтарның 90 га сигенинiң шөлүн кара-туразы-биле эжелеп кезип алгаш, көдээ ажыл-агый артелиниң Уставын каржызы-биле үрээннер. Тес-Хем районнуң Молотов аттыг, Калинин аттыг колхозтарынга иырт, сергени кыс хойга орнаар чүве деп чагдынып алгаш, 105 баш шээр малды улуска үлеп берген. Чамдык колхозтарның удуртукчулары учётту өш-биле будулдурар, өлген мал дугайында барымдаа чок актылар тургузар, улуг малды бичии аныяк малга, бедик продуктулуг малды биче продуктулуг малга орнаар чоруктар бар.

Чамдык колхозтарның даргалары болгаш харыысалгалыг ажылдакчылары боттарының албан дужаалын ажыглап алгаш, колхозтарның тараазын, акша орулгазын болгаш өске-даа эт-хөреңгизин хуузунда шиңгээдир, база колхозчуларның күрүне чээшкининге бижидилгезин, солун чагылгазының өртээн колхозтуң акша хөреңгизи-биле төлээр буруу практикэ Тес-Хем районда болгаш өске-даа черлерде бар. ВКП(б) райкомнарының чамдык төлээлери шуудун харааш, ындыг практикаже боттары-ла чүткүп турар.

Колхозчуларның ажылдаан трудоденьнериниң үчёдун барымдалавайн бир дөмей авансы тыпсыр чорук трудоденьнерниң үнезин кудуладып, ак-сеткилдиг ажылдап турар колхозчуларның күш-ажылының үре-түңнели-биле чалгааларны чемгерер хоралыг практикага чедип турар.

Бо бүгү үүлдер болза, ВКП(б) райкомнары, райкүүскомнар болгаш көдээ ажыл-агый органнары көдээ ажыл-агый артелиниң Уставын үрээр чоруктарны узуткаар талазы-биле ажылды багай удуртуп, харын чамдыкта ындыг чоруктарны биле тура-ла тооп көрбейн анаа эртирип турарын айтып турар.

Көдээ ажыл-агый артелиниң Уставын чөрчүп үрээри—колхоз тургузуушкунуның дугайында партия болгаш чазактың политиказын хажытканы ол болур. Ол чорук көдээ ажыл-агыйның хөгжүлдезин саададып, колхозтарның организас, ажыл-агыйын улам ыңай быжыдарынга шаптык болуп турар. Моон ужурунда көдээ ажыл-агый артелиниң Уставын үрээр чоруктарны тооп көрбес хоралыг практиканы шиитпирлин-биле төндүрүп, үрээшкиннерни туюлунга чедир узуткаар болгаш колхозтарның хөй-ниити черин, эт-хөреңгизин өске хол дегбес кылдыр быжыг камгалаар херек. Артельдиң Уставын үреп турар кижилерни болгаш оларны амдажыдып турар кижилерни кем-буруулуглар кылдыр көрүп, харыысалгага книрер ужурлуг.

Колхозтарда учётту, санакчы ажылын, контроль-ревизия ажылын үлегерлиг тургузарын чедип алыр. Ужур дүрүм чогу-биле ээлетинген ниитиниң бүгү черин, ол ышкаш самчыгдатынган продуктуларны, малдарны болгаш өске-даа эт-хөреңгини колхозтарга доп-дораан эгидери эргежок чугула. Бар турар өрелерни колхозтарга үүгле төлетирип бээр эвес, харын моон соңгаар ону шуут болдурбас херек.

Бүгү районнарга көдээ ажыл-агый артелиниң Уставын колхозтарда сагып турары дээш хыналданы үргүлчү чорудар, илеретинген хажыдыышкыннарны узуткаар хемчеглерни доп-дораан алыр. Артель уставын кандыг-даа хевир-биле үрээр чоруктарны бир дөмей көөр. Ындыг чорук бүрүзүнге шын анализти бээр болгаш чогуур хемчээн алыр херек.

Колхозтар баштаар черлери, ревизия комиссиялары көдээ ажыл-агый артелиниң Уставын сагып боттандырар дээш шыңгыы ажылды чорудар, илерээн факт бүрүзүн баштаар черниң хуралдарынга чугаалажып, оон соонда ол дугайын колхозчуларның ниити хуралынга илеткеп турар ужурлуг.

Колхозтарны организас, ажыл-агый талазы-биле оон ыңай быжыдарының үндезини—көдээ ажыл-агый артелиниң Уставын чайгылыш чок боттандырарының болгаш шыңгыы сагыырының ужур-дузазының дугайында колхозчуларның ортузунга тайылбыр массалыг ажылды ВКП(б) райкомнары чорудар хүлээлгелиг.

Артельдиң Сталинчы уставын хажык чок сагып күүседири—ниитиниң ажыл-агыйын хөгжүдер болгаш быжыдар, көдээ ажыл-агыйның бүгү продуктуларын бүдүрерин өстүрер талазы-биле чаа улуг чедиишкиннер чедип алырынга колхозтарга дузалаар.

И. В. Сталинның „Диалектиктиг болгаш төөгү материализмниң дугайында“ деп ажылын коми дылда парлап үндүрген

СЫКТЫВКАР. Коми АССР-ниң күрүнеиниң ном үндүрер чери И. В. Сталинның «Диалектиктиг болгаш төөгү материализминиң дугайында» деп ажылын коми дылда очулгазын парлап үндүрген.

(СЭТА).

БҮГҮ ДЕЛЕГЕЙ БАЙДАЛЫНЫҢ ДУГАЙЫНДА ЛЕКЦИЯ

Бо чылдың мартың 22-де, МВД-ниң область эргелелиниң клубунга Кызыл хоорайның партия активинге ВКП(б) ТК-ның лектору эш Картунов бүгү делегей байдалының дугайында лекцияны номчаан. Лекцияны партия активтери кончуг сонуургап дыңнааннар.

Лекцияның дыңнакчылары билбейн чораан сонуургалдыг айтырыгларын лектордан айтыргаш тайылбырлыг харыыларны алганнар.

ССР ЭВИЛЕЛИНИҢ МИНИСТРЛЕР ЧӨВҮЛЕЛИНДЕ

1951 чылда эртем, чогаадылга, литература болгаш уран-чүүл талазы-биле шылгарангай ажылдар дээш Сталинчы шаңналдарны тыпсыр дугайында

II.

Шылгарангай чогаадылгалар болгаш бүдүрүлге ажылдарының методтарын болбаазыратканы дээш Сталинчы шаңналдар:

(Уланчызы. Эгези № 55, 56, 57 58, 59 „Шында“)

Транспорт болгаш харылзаа талазы-биле

50 муң рубль хемчээлдиг ҮШҚҮ чергениң шаңналдарын

4. Ажылдың удуртукчузу, Харылзаа чепсек-херекселдериниң үлетпүрүнүң Министерствозунуң эртемшинчилел институдунуң лаборатория начальниги Георгий Георгиевич **Бородзюкка**, ол-ла институттуң ажылдакчылары, дуржулга заводунуң кол инженери Иван Анисимович **Бабенкога**, улуг эртем ажылдакчызы Александр Федорович **Белецкийге**, биче эртем ажылдакчылары Николай Михайлович **Дриацкийге**, Иосиф Симхович **Стипаковка**, лаборатория начальниги Георгий Николаевич **Степановка**, завод инженери Георгий Александрович **Николаевке**, харылзаа Министерствозунуң Төп эртем-шинчилел институдунуң начальнигиниң оралакчызы Борис Васильевич **Халезовка**, ол-ла институттуң ажылдакчылары, лаборатория начальниги Александр Степанович **Блохинге**, улуг эртем ажылдакчызы Илья Васильевич **Басикке**, лаборатория начальниги Яков Иосифович **Великинге**, харылзаа Министерствозунуң Төп эргелелиниң кол инженери Сергей Артемьевич **Аджемовка**, — чаңгыс шугум-биле харугда хөй кижи телефоннажырының хөй каналдыг системазын ажылдап кылганы дээш.

5. Ажылдың удуртукчузу, демир орук транспортунуң Бүгү-эвилел эртем-шинчилел институдунуң начальниги Аркадий Михайлович **Брылеевке**, ол-ла институттуң ажылдакчылары, улуг эртем ажылдакчылары Наум Михайлович **Фонаревке**, Александр Владимирович **Шишляковка**, Николай Федорович **Пенкинге**, Соломон Львович **Аршавскийге**, лаборатория удуртукчузу Алексей Андроникович **Танцюрага**, улуг лаборант Сергей Степанович **Можаевке**, Орук харылзаа Министерствозунуң Кол эргелелиниң начальнигиниң оралакчызы Константин Дмитриевич **Машковка**, Мурнуу-Урал демир оруунуң Эргелелиниң албанының начальниги Владимир Павлович **Егоровка** — паровозта үзүктел чок автостоптуг автоматтыг медээлекчини ажылдап кылганы болгаш ажыглалда нептередип киргени дээш.

6. Ажылдың удуртукчузу Евгений Васильевич **Бухваловка**, инженерлер Владимир Семенович **Ложкаревка**, Василий Иванович **Овсянниковка**, Илья Аронович **Шербаковскийге**, слесарь-механик Валентин Федорович **Беловка**, цех начальниги Михаил Афанасьевич **Елизаревке** — чаа радио станциязын ажылдап кылганы дээш.

7. Ажылдың удуртукчузу Хады Сабирович **Валеевке**, эртем-шинчилел институдунуң эртем ажылдакчылары Василий Дмитриевич **Пономаренкога**, Варвара Тимофеевна **Поповага**, Георгий Ричардович **Турскийге**, завод инженери Татьяна Игоревна **Терентьевага**—чаа хевирниң конденсаторларын ажылдап кылганы болгаш бүдүрүлгеже шиңгээдип киргени дээш.

8. Ажылдың удуртукчузу Владимир Львович **Великовскийге**, инженерлер Бартгес Агаронович **Вартанесянга**, Ида Овсеевна **Гринбергке**, Константин Алексеевич **Ефимовка**, Михаил Иванович **Королёвка**, Николай Иванович **Лебедевке**, Александр Емельянович **Нестеренкога**, Михаил Лаврентьевич **Хитревскийге** — радио аппаратуразын ажылдап кылганы дээш.

9. Ажылдың удуртукчузу Михаил Васильевич **Григорьевке**, эртем-шинчилел институдунуң эртем ажылдакчылары Вениамин Александрович **Волковка**, Николай Игнатьевич **Лобашевке**, Александра Львовна **Шустинага**, Дмитрий Леонидович **Шутакка** — чаа материалды бүдүрүп үндүрерин ажылдап кылганы болгаш үлетпүрге нептереткени дээш.

10. Ажылдың удуртукчузу Ефим Львович **Златкинге**, инженерлер Георгий Николаевич **Быстровка**, Сергей Михайлович **Головановка**, Ростислав Петрович **Лошаковка**, Павел Тихонович **Реннеге**, Владимир Васильевич **Соколовка**, Алексей Александрович **Шишагинге**, улуг мастер Алексей Васильевич **Хлыбовка**, — радио станциязын ажылдап кылганы дээш.

11. Ажылдың удуртукчузу Иван Ульянович **Любченкога**, инженерлер Иван Алексеевич **Замешаевке**, Рувим Шнеерович **Кейлинге**, Виктор Михайлович **Масленниковка**, Дмитрий Михайлович **Тостопятовка**, Ной Давидович **Файнштейнге**, механик Юрий Андреевич **Шевелькога** — радио аппартуразын ажылдап кылганы дээш.

12. Ажылдың удуртукчузу Андрей Владимирович **Наумовка**, Иосиф Венеаминович **Островскийге**, Владимир Федорович **Рахмановка**, Георгий Яковлевич **Шейнманга**, Илья Дмитриевич **Шкрабакка**, Борис Николаевич **Лебедевке**, Иван Васильевич **Казистовка**, Сергей Дмитриевич **Семеновка** — радио аппаратураларын сериялап бүдүрүп үндүрерин ажылдап кылганы болгаш организастааны дээш.

13. Мурнуу-чүк демир оруунуң Харьков дистанциязының орук мастери Иван Иванович **Нефедовка**, Омск демир оруунуң Голышмановкая дистанциязының улуг орук мастери Афанасий Степанович **Удаловка**, Мурнуу-Урал демир оруунуң Шадринская дистанциязының көвүрүг мастери Екатерина Ивановна **Мальцевага**, демир орук транспортунуң инженерлериниң Днепропетроскиде Л. М. Каганович аттыг институдунуң башкызы Павел Иванович **Колесниковка** — оруктарны хүн-бүрү ажаарының мурнакчы методтарын ажылдап кылганы болгаш боттандырганы дээш.

14. Ажылдың удуртукчузу Константин Васильевич **Сидоровка**, завод инженерлери Рафаил Моисеевич **Лакерникке**, Мария Николаевна **Козыревага**, Сергей Кириллович **Рыбакка**, инженерлер Игорь Измайлович **Гродневке**, Валентин Павлович **Сонинге**, Михаил Александрович **Климовка**, улуг эртем ажылдакчызы Василий Николаевич **Кулешовка** — кабельдиг техника талазы-биле ажылы дээш.

15. Авторлар коллективинге: Соңгу-Дон демир оруунуң Кызыл Лиман станциязының вагоннар хайгааракчызы Андрей Тимофеевич **Шебликинге**, ол-ла станцияның вагоннар депозунуң ажылдакчылары, вагон мастери Яков Павлович **Чауска**, слесарь Иван Свиридович **Ляшкога**, вагоннар хайгааракчызы Виктор Кириллович **Шпакка**, үзекчи Антонина Макаровна **Ильченкога**, улуг инженер Александр Акимович **Котляровка**, депонуң кол инженери Дмитрий Акимович **Рудченкога** — вагоннарның техниктиг көрүлдезиниң болгаш хүн-бүрүдеги септелгезиниң чаа методун ажыглалда нептередип киргени дээш.

(Уланчызы 2-ги арында).

Америк агрессорларның араатанзыг чоруунга совет улус удурланып турар

УКРАИНА

КИЕВ. Украин ССР-ниң эртемнер Академиязының эртем-шинчилел институттарының эртемдээннериниң, ажылдакчыларының митингизи болуп эткен. Бир дугаарында академик А. Е. Корнейчук чүве чугаалаан. Оон чугаалааны болза:

— Кижи төрелгетенниң араатанзыг дайзыннары америк империалистер — корей болгаш кыдат улуска удур бактериологтуг чепсекти ажыглап, дыңналып көрбээн кем-буруулуг орукче кирген туруп турар. Оон-биле таварыштыр бодувустуң ханы килеңнээшкинивисти илеретпишаан, ол үүлгедиишкинниң араатанзыг чоруунуң сорук киирикчилерин, организакчыларын болгаш күүседикчилерин бактап каргаалыңар!

Украин ССР-ниң эртемнер Академиязының чиңгине кежигүнү Р. Е. Кавецкийниң чугаалааны болза:

— Совет эртемдээннер улустуң чаагай-чоруунга киирген чаа ажыдыышкыннары-биле, чаа чедип ажылдыышкыннары-биле эртемни байыдып турар. Чума, холера оспа ышкаш халдамырлыг аарыглар совет чуртта долузу-биле чок кылдынган, оон-даа өске аарыгларны эмнээриниң аргалары тывылган. Ол-та үеде америк империалистер микробиология эртемин кижилерни массалыы-биле өлүреринге ажыглап турар. Ол араатанзыг үүлгедиишкининиң харыысалгазын чүге америк пагырыкчы бөлүктер, чүгле америк генералдар эртирер эвес, болунуа эртем ажылы-биле корей болгаш кыдат улуска канчаар-даа аажок качыгдалды болгаш ядараашкынны таварыштырып турар кем-буруулуг америк эртемдээннер бөлүктеринге база таваржыр.

Америк агрессорларны чүгеннеп, бактериологтуг дайынның айылыңдан кижи төрелгетенни камгалап шыдаар эргежок чугула бүгү хемчеглерни Тайбыңның Бүгү-делегей Чөвүлелиниң алырынга бүзүреддиин илередип турар резолюцияны митингиниң киржикчилери чаңгыс эп-сеткилдии-биле хүлээп алган.

ТАДЖИКИСТАН

СТАЛИНАБАД. Маңаа Кореяда болгаш Соңгу-Чөөн Кыдатта бактериологтуг чепсекти ажыглап турар америк агрессорларга удурланган ниити хоорайның митингизи болган.

Таджиктиң көдээ ажыл-агый институдунуң директору, Таджик ССР-ниң эртемнер Академиязының корреспондент кежигүнү Г. А. Алиев митингини ажыткан.

Сталинабадтың пөс-таавы комбинадының ээлчег мастери Салда Ахадованың чугаалааны болза:

— Бактериологтуг чепсекти америк агрессорларның Кореяда болгаш Соңгу-Чөөн Кыдатта ажыглап турары болза, оларның кошкак чоруун, бужар-бак болгаш араатанзыының дугайын херечилеп турар. Бодунуң кем-буруулуг чоруу-биле гитлержилерниң араатанзыг чоруун ажып турар америк өлүрүкчүлерни шыңгыызы-биле хемчег алырын бистиң комбинаттың коллективи бүгү совет улус-биле кады негеп турар.

Пөс-таавы комбинадының коллективи Төрээн чурттуң экономнуг күчү-шыдалын быжыглаары-биле оондаа артык эки ажылдаарын стахановчу мастер чыылганнарга шынзыктырып бүзүреткен.

Башкы М. Қ. Абазина, Сталинчы шаңналдың лауреады шүлүкчү Мирсаид Миршакар, кижиниң арын-нүүрүнүң болгаш улустарның эргелериниң дүрүмнерин бужар-багы-биле үреп турар америк кем-буруулугларны улустарның судунче киирерин негээннер.

Кореяда болгаш Соңгу-Чөөн Кыдатта чорудуп турар кем-буруулуг бактериологтуг чепсекти соксадырын негеп турар резолюцияны митингиниң киржикчилери чаңгыс эп-сеткилдии-биле хүлээп алган.

АРМЕНИЯ

ЕРЕВАН. Кореяның Улус-Демократтыг Республиказының болгаш Кыдат Улус Республиканың чазак органнарының Кореяның болгаш Соңгу-Чөөн Кыдаттың тайбың хоорайларынче бактериялыгбомбаларны октап турар америк агрессорларның араатанзыг чоруунуң дугайында медээзинге Арменияның колхозчу тараачыннары ханы килеңнээшкинбиле ужурашкан. Колхозтарда, МТС-терде болгаш совхозтарда митингилер болуп эртип турар.

Арташат районнуң Верин суурунга болган митингиге колхоз бригадири А. Данелянның чугаалааны болза:

—Хоралыг бактерияларны узуткап чок кылыр херек деп чүвени колхозчу бүрүзү билир. А америк араатаннар бактерияларны көвүделир өстүрүп, оларны кижилерни массалыыбиле өлүреринге ажыглап турар. Шак ындыг араатанзыг кем-буруулуу кижи дүрзүзүн чидирген араатаннар кылып болур. Ынчалза-даа олар шыңгыы хемчеге таваржырлар!

Зангибасар районнуң Арбат суурунуң ажылчы чоннарының митингизинге колхозчу чеден харлыг Х. Крекян чүве чугаалаан.

— Мээң сеткил-сагыжым килеңнээшкин-биле долдунган. Олча-ажык дээш америк империалистер кем буруулуг чоруун улгатырып турар. Дайын кыпсыкчыларының араатанзыг үүлгедиишкиннериндеи кижи төрелгетенни камгалаар дээш Тайбыңның Бүгү-делегей Чөвүлелиниң чогуур хемчегни алырынга бүзүрээр мен—деп Крекян чугаалаан.

Америк агрессорларның араатанзыг үүлгедиишкиннериниге удурланган резолюцияларны Арменияның колхозчу суурларының ажылчы чоннары чаңгыс эп-сеткилдии-биле хүлээп ап турар.

ВЛАДИВОСТОК

ВЛАДИВОСТОК. Кореяда болгаш Соңгу-Чөөн Кыдатта бактериологтуг чепсекти ажыглап турар америк империалистерниң араатанзыг үүлгедиишкиннериниң дугайында медээ Приморьениң ажылчы чоннарының киленнээшкиниң болгаш шиитпирлиг удурланыышкының хайыктырып үндүрген. ССРЭ-ниң эртемнер Академиязының Чөөн-чүк эртем-шинчилел албан черлериниң ажылдакчыларының хөй кижи киржикчилиг митингизи болган.

Бир дугаарында биология эртемниериниң доктору Б. Колесников сөс алган. Оон чугаалааны болза:

— Кореяда болгаш Соңгу-Чөөн Кыдатта массалыы-биле өлүреринiң чаа чепсээн ажыглавышаан, америк агрессорлар болза, бүгү делегейниң бөдүүн кижилерин коргударын, оларның хосталгаже, аас-кежикче болгаш депшилгеже чүткүлүн сыгарын бодап турар. Гитлерниң океан ындында салгакчылары коргудуушкуннуң орнунга хорадап килеңнээр чорукту хайыктырган. Улустуң тайбынче чүткүлү чума кара-быгтарындан артык күштүг. Доллар империязының калчааран чагырыкчыларын чүгеннээр чепсекти тайбың талалакчыларының тып алырынга бис бүзүрээр бис.

Митингиниң киржикчилериниң чаңгыс эп-сеткилдиг хүлээп алган резолюциязында Кореяда болгаш Соңгу-Чөөн Кыдатта америк империалистерниң араатанзыг чоруун бактаашкын-биле каргап турар болгаш бактериологтуг дайынны доп дораан сокаадырын негээн.

(СЭТА).

ССР ЭВИЛЕЛИНИҢ МИНИСТРЛЕР ЧӨВҮЛЕЛИНДЕ

1951 чылда эртем, чогаадылга, литература болгаш уран-чүүл талазы-биле шылгарангай ажылдар дээш Сталинчы шаңналдарны тыпсыр дугайында

II.

Шылгарангай чогаадылгалар болгаш бүдүрүлге ажылдарының методтарын болбаазыратканы дээш Сталинчы шаңналдар:

(Уланчызы)

и. Көдээ ажыл-агый талазы-биле

100 муң рубль хемчээлдиг ИИИГИ чергениң шаңналдарын

1. Авторлар коллективинге: Никитскийниң В. М. Молотов аттыг ботаника садының улуг эртем ажылдакчылары Клавдия Федоровна **Костинага**, Иван Николаевич **Рябовка**, Александр Андреевич **Рихтерге**, ол-ла садтың эртем ажылдакчызы Нина Константиновна **Арендтиге**, ол-ла садтың директору Анатолий Сафронович **Ковергеге** — абрикостарның, сливаларның, алычиниң, инжириниң болгаш маслинаның чаа сорттарын өстүрүп үндүргени дээш.

2. Акмолинск областын Шортандинскиде көдээ ажыл-агыйның К. Б. Бабаев аттыг дуржулга станциязының килдис эргелекчизи Валентин Петрович **Кузьминге**—тараа болгаш үстүг культураларның чаа сорттарын өстүрүп үндүргени дээш.

3. Ажылдың удургукчузу, үнүш ажылының Бүгү-эвилел институдунуң улуг эртем ажылдакчызы Евгений Александрович **Малыгинге**, ол-ла институттуң эртем ажылдакчызы Михаил Семенович **Коликовка**, ол-ла институттуң Приараледе дуржулгалыг станциязында лаборатория эргелекчизи Анатолий Иванович **Миловзоровка**, ол-ла станцияның директору Петр Александрович **Малюгинге** — Барыын Казахстанның элезиннниг чартык үнүш чок ховуларын үнүш ажылының талазы-биле шиңгээдип алырының методтарын ажылдап кылганы дээш.

50 муң рубль хемчээлдиг ҮШКҮ чергениң шаңналдарын

1. Грузин ССР-ниң Ахметский районунуң Кистауровск көдээ Совединиң Чарквиани аттыг колхозунуң звено удуртукчузу Оксана Николаевна **Айвазашвилиге**, Узбек ССР-ниң Фергана облазының Бувайдинский районунда Киров аттыг колхозтуң звено удуртукчузу Алияхон **Султановага** — тут ыяштың торгу аргыыр ховаганын чемгерерин үндезини-биле болбаазыратканы дээш.

2. Дагестан АССР-ниң көдээ ажыл-агый Министерствозунуң Чохскийниң Күрүненің үрелиг мал өстүрер чериниң директору Владимир Алексеевич **Близниченкога**, ССРЭ-ниң көдээ ажыл-агый Министерствозунуң Эргелелиниң кол зоотехниги Яков Алексеевич **Бусуринге**, Дагестан АССР-ниң көдээ ажыл-агый министриниң оралакчызы Абидин Ибрагимович **Гаджиевке**, ССРЭ-ниң эртемнер Академиязының Дагестан салбырының мал ажылының институдунуң директору Саид Ибрагимович **Гусейновка**, Гуниб районнуң Чох суурунуң Сталин аттыг колхозунуң даргазы Ислам **Исламовка**, ол-ла колхозтуң улуг кадарчызы Омар **Пакаловка** — чартык нарын дүктүг хойларның «Дагестанская горная» деп чаа уксааларын өстүргени дээш.

3. Үнүш ажылының Бүгү-эвилелдиң институдунуң улуг эртем ажылдакчылары Дмитрий Данилович **Брежневке**, Татьяна Васильевна **Лизгуновага**, ол-ла институттуң Пушкин хоорайда лабораторияларының эртем ажылдакчызы Василий Трофимович **Красочкинге**, ол-ла институттуң полярда дуржулга станциязының эртем ажылдакчызы Павел Петрович **Гусевка**, — ногаа культураларының чаа сорттарын өстүрүп үндүргени болгаш оларның үрезиннерин соңгу-чүк зоназынга таарыштырганы дээш.

4. Степновск районнуң Володарский аттыг колхозтуң улуг хойжузу Семен Захарович **Гермашевке**, Ставрополь крайның Левокин районнуң «Красный Камышанник» колхозунуң улуг хойжузу Григорий Павлович **Гринога**, Алтай крайның Рубцовский районунуң «Советтер чурту» колхозунуң улуг хойжузу Аким Михайлович **Кривомазка**, Краснодар крайның Камышеват районунуң Сталин аттыг колхозунуң улуг хойжузу Никит Федорович **Уманскийге**, Грозный областың Кизляр районунуң Ленин аттыг колхозунуң улуг хойжузу Иван Иванович **Михайловка**, Ставрополь крайның Арзгир районунуң Январьның тозу аттыг колхозунуң улуг хойжузу Василий Иванович **Поповка**, Ставрополь крайның Левокуш районунуң Сталин аттыг колхозунуң улуг хойжузу Павел Николаевич **Боридькога**, — нарын дүктүг хой ажылынга ажылдың методтарын болбаазыратканы дээш.

5. Чимис ажылының Украинада эртем-шинчилел институдунуң директору Степан Харитонович **Дукага**, ол-ла институттуң эртем ажылдакчызы Александр Петрович **Родионовка**—Украин ССР-ге чимистиг каттар культуразының чаа сорттарын өстүргени дээш.

6. Якут АССР-ниң Мегино-Кангаласск районунуң «Новая жизнь» колхозунуң ногаа ажылының агротехники Михаил Григорьевич **Егоровка**,—Якут АССР-ниң колхозтарынга ногаа ажылының агротехниказының мурнакчы аргаларын ажылдап кылганы болгаш нептереткени дээш.

7. Ленинградтың көдээ ажылагый институдунуң профессору Никита Аникеевич **Савченкога** — чигир свёклазының чаа сорттарын өстүрүп үндүргени болгаш бүдүрүлгеге шиңгээткени дээш.

14. ССРЭ-ниң Мурнуу-Чөөн кезээнде чер ажылының эртем-шинчилел институдунуң лаборатория эргелекчизи Василий Константинович **Морозовка** — «Саратовский 10» деп тарымал тооруктуң сорттун өстүрүп үндүргени болгаш бүдүрүлгеге нептереткени дээш.

15. Узбек ССР-ниң Көдээ ажыл-агый Министерствозунуң көдээ ажыл-агый пропагандазының эргелелиниң агроному Ризамат **Мусамухамедовка** — виноград дөстерин формировкалаарының, кезериниң болгаш виноград сыптарын реконструкциялаарының методтарын үндезини-биле болбаазыратканы дээш.

16. Ажылдың удуртукчузу Тамбов областың куш ажылдыг «Арженка» совхозунуң директору Константин Георгиевич **Панскихке**, улуг зоотехник Мария Никитична **Толстуновага**, цехтер эргелекчилери Мария Васильевна **Житеневага**, Евдокия Григорьевна **Батаповага**, улуг оператор Елизавета Фоминична **Батищевага**, ол-ла совхозтуң куш ажаакчызы Евдокия Степановна **Волковага** — үрелиг куш ажылының талазы-биле ажылдарны үндезини-биле болбаазыратканы дээш.

17. Ажылдың удуртукчузу, мал ажылының Сибирь эртем-шинчилел институдунуң директору Модест Остапович **Симонга**, улуг эртем ажылдакчызы Павел Иванович **Терницкийге**, ол-ла институттуң килдис эргелекчизи Александр Иванович **Овсянниковка**, ол-ла институттуң дуржулга ажылының хаван ажаакчызы Варвара Федоровна **Кушнаренкога**, ол-ла ажыл-агыйның директору Андрей Федорович **Лысаковка**, Нарымның дуржулга пунктузунуң эргелекчизи Ольга Ивановна **Сиротенкога**, Новосибирскиниң көдээ ажыл-агый институдунуң башкызы Иван Трофимович **Скорикке**, Ояшинскиниң үрелиг хаван ажылының совхозунуң хаван ажаакчызы Ольга Тарасовна **Карташовага**, Новосибирск областың Ояшинский районунуң көдээ ажыл-агый килдизинин кол зоотехниги Антонина Степановна **Пресняковага**, Новосибирскиниң ветеринар дуржулга станциязының зоотехниги Екатерина Тимофеевна **Савинага** — Сибирьниң соңгу чүк уксаалыг хаваннарын өстүргени болгаш нептереткени тараткаңы дээш.

18. Ыраккы Чөөн-чүктүң эртем-шинчилелдиң зоналдыг ветеринар институдунуң лаборатория эргелекчизи Константин Павлович **Чепуровка**—көдээ ажыл-агый малдарының диплококтуг аарыгларынга удур вакцина болгаш сыкыртыр чаа биологтуг эмнерин ажылдап кылганы болгаш практикага шиңгээткени дээш.

к. Чиик болгаш аъш-чем үлетпүрүнүң талазы-биле

100 муң рубль хемчээлдиг ИИИГИ чергениң шаңналдарын

1. Авторлар коллективинге: далайның балык ажыл-агыйының болгаш океанографияның Оожум океан эртем-шинчилел институдунуң улуг эртем ажылдакчызы Владимир Севастьянович **Калиновскийге**, Вадим Борисович **Долговка**, улуг четкибиле балык тударының инструктору Константин Федорович **Гавриленкога** — чалгыгга быжыг турргузу салыр улуг четкилериниң чаа конструкциязын ажылдап кылганы болгаш оларны бүдүрүп үндүрерин нептереткени дээш.

2. Ажылдың удуртукчулары Илья Вениаминович **Ледерманга**, Николай Александрович **Черчинцевке**, инженерлер Матвей Иосифович **Белоцерковскийге**, Николай Николаевич **Емельяновка**, Алексей Афанасьевич **Панченкога**, Николай Георгиевич **Федоровка**, завод директору Юрий Тимофеевич **Коломиецке**, заводтуң кол технологу Анатолий Александрович **Осинга** — технологтуг процессти үндезини-биле болбаазыратканы дээш.

50 муң рубль хемчээлдиг ҮШКҮ чергениң шаңналдарын

1. Ажылдың удуртукчулары, хөвен-саазын үлетпүрүнүң Ивановский эртем-шинчилел институдунуң улуг эртем ажылдакчызы Александр Васильевич **Авмочкинге**, хөвен-саазын үлетпүрүнүң Төп эртем-шинчилел институдунуң автоматика лабораториязының удуртукчузу Сергей Сергеевич **Швыревке**, Ивановскийниң улуг пөс-таавы фабриказының кол инженери Александр Иванович **Батьковка**, «Техстильприбор» заводунуң бүдүрүлге начальниги Анатолий Семёнович **Игнатовка**, ол-ла заводтуң ажылдакчылары, кол инженер Александр Петрович **Матвеевке**, конструктор Алексей Николаевич **Патрикеевке**, кол конструктор Владимир Петрович **Радовицкийге**, «Техстильмашприбор» заводтуң кол инженери Николай Геннадиевич **Митюшинге**, хөвен-саазын үлетпүрүнүң Ивановск эртем-шинчилел институдунуң улуг инженер-конструктору Иосиф Васильевич **Пузырёвка**—пөс-таавы бүдүрүлгезинин процесстерин автоматчыткаңы дээш.

2. Ажылдың удуртукчузу Иван Яковлевич **Бахаревка**, тараа болгаш продуктулар база ону ажылдап кылырының Бүгү-эвилел эртем-шинчилел институдунуң эртем ажылдакчызы Нина Ильинична **Андреевага**, ол-ла институттуң ажылдакчылары, улуг эртем ажылдакчылары Илья Андреевич **Клеёвка**, кабинет эргелекчизи Кузьма Васильевич **Дрогалинге**, «Промзернопроектиниң» күрүне институдунуң ажылдакчылары, кол механик Николай Иванович **Денисовка**, бөлүк удуртукчузу Владимир Николаевич **Павловка**, Корсунь — Шевченко тараа-инспекция пунктузунуң күрүненің тараа инспектору Александр Кузьмич **Мнышенкога**, белеткелдер Министерствозунуң Ленинград области төлөөзи Афанасий Спиридонович **Пименовка**, «Сортсемовоштуң» Ростов область конторазының кол агроному Петр Моисеевич **Дубининге**, — тараның шынарын баскыратпазының методун шинчээни болгаш ажыглалда нептереткени дээш.

3. Ажылдың удуртукчузу, балык үлетпүрүнүң болгаш ажыл-агыйының Москвада А. И. Микоян аттыг техниктиг институдунуң профессору Павел Гавриловичи **Борисовка**, далайның балык ажыл-агыйының болгаш океанографиязының Бүгү-эвилел эртем-шинчилел институдунуң Каспий салбырының лабораториялар эргелекчилери Борис Игнатьевич **Приходькога**, Николай Яковлевич **Бабушкинге**, Астрахань областың сейпер Марфиниң балык тудар станциязының сейпер капитаны Александр Федорович **Субботинге**, ССРЭ-ниң балык үлетпүр Министерствозунуң Астрахань область эргелелиниң флот килдизинин кол механиги Михаил Павлович **Александровка** — суг иштинге электри чырының дузазы-биле балыктарны дилеп тыварының болгаш тудар ажылының чаа аргазын ажылдап кылганы болгаш үлетпүрде нептереткени дээш.

4. Ажылдың удуртукчузу, кол инженер Альфонс Александрович **Бурнецкийге**, лимоннуг кислотаның Ригада дуржулга заводунуң ажылдакчылары, химиктиг цехтиң технологу Роман Янович **Карклиньшке**, бродильдиг цехтиң технологу Ария Карловна **Паэглага**, директор Алексей Евестафьевич **Сивицкийге**, Литваның күрүне университединиң доцентизи Янис Петрович **Войводка**—чемге хереглээр лимоннуг кислота кылыр чаа хевирлерлиг чиг-зе чүүлүн үлетпүрде шиңгээткени болгаш нептереткени дээш.

5. Авторлар коллективинге: Полиграфия үлетпүрүнүң болгаш техниказының Бүгү-эвилел эртем-шинчилел институдунуң эртем ажылдакчызы Любовь Анатольевна **Галкинага**, ол-ла институттуң улуг эртем улуртукчузу Вениамин Семенович **Лапатухинге**, полиграфтыг будуктарның ийиги заводунуң директору Владимир Михайлович **Колчановка**, полиграфтыг будуктарның бирги заводунуң кол инженери Алексей Иванович **Лазаревке**, Ростовтуң Ильич аттыг хромолитографиязының цех начальниги Илья Васильевич **Поповка** — рулон хүлер болгаш өөнүг фольгаларны бүдүрүп үндүрериниң методун ажылдап кылганы болгаш үлетпүрге нептереткени дээш.

6. РСФСР-ниң чиик үлетпүр Министерствозунуң проект-конструктор конторазының башкарыкчы конструкторлары Михаил Васильевич **Козловка**, Иосиф Янович **Дулага** — чиик үлетпүрүнүң хөй күш кирер ажылын механизастаарының дерилгелерин чогаадып турргусканы болгаш нептереткени дээш.

7. Авторлар коллективинге: «Буревестник» деп идик фабриказының быжыкчызы Мария Ивановна **Левченкога**, ол-ла фабриканың ажылдакчылары бригадир Григорий Васильевич **Мухановка**, цех бухгалтери Прасковия Петровна **Заводскаяга**, Краснознаменская фабрчканың аргыкчызы Анна Григорьевна **Федосеевага** — операция бүрүзүнде бөтөртекти чиигедир дээш социалистиг чарыштың инициаторларны.

8. Авторлар коллективинге: «Большевичка» деп дааранылга —фабриказының механиги Николай Трофимович **Смирновка**, «Красная оборона» деп дааранылга фабриказының механиги Виктор Иванович **Чвановка**, ССРЭ-ниң чиик үлетпүр Министерствозунуң «Красная швея» деп дааранылга фабриказының улуг механиги Николай Николаевич **Фомичёвка**,—биче механизацияның херекселдерин ажылдап кылганы болгаш дааранылга үлетпүрүнче нептередип киргени дээш.

9. Ажылдың удуртукчузу Виктор Васильевич **Уткинге**, инженерлер Куприян Ильич **Бастужевке**, Валерий Африканович **Борогка**, Николай Васильевич **Кирсановка**, Борис Васильевич **Смирновка**, база Сергей Авдеевич **Гозуловка**, Петр Кузьмич **Исаковка**, Петр Иванович **Долговка**, Василий Степанович **Кочетковка** — чаа дерилгени чогаадып турргусканы дээш.

10. Ажылдың удуртукчузу, торгу үлетпүрүнүң Төп эртем шинчилел институдунуң конструктор бюрозунуң удуртукчузу Леонид Трофимович **Черешневке**, ол-ла институттуң ажылдакчылары, цех начальниги Дмитрий Васильевич **Глебовка**, инженер-конструктор Иван Леонидович **Смирновка**, инженер-конструктор Владимир Степанович **Хайлога**, слесарь Сергей Петрович **Яковлевке**, «Красная Роза» деп комбинаттың мастерская начальниги Алексей Николаевич **Паршинге**—биче габариттиг болгаш дүрген ажылдаар торгу аргыыр станоктарны ажылдап кылганы болгаш ажыглалда нептереткени дээш.

л. Медицина талазы-биле

150 муң рубль хемчээлдиг БИРГИ чергениң шаңналдарын

1. Ажылдың удуртукчузу ССРЭ-ниң медицина эртемнериниң Академиязының чиңгине кежигүнү Пётр Григорьевич **Сергиевке**, ССРЭ-ниң медицина эртемнериниң Академиязының чиңгине кежигүнү Владимир Николаевич **Беклемишевке**, ССРЭ-ниң кадык камгалал Министерствозунуң килдис начальниги Михаил Алексеевич **Буслаевке**, Абхазияның малярияга удур станциязының директору Петр Спиридонович **Джапаридзеге**, малярияның болгаш медицина паразитологиязының Узбек институдунуң директору, профессор Леонид Михайлович **Исаевке**, ССРЭ-ниң кадык камгалал Министерствозунуң малярия, медицина паразитология болгаш гельминтология Институдунуң улуг эртем ажылдакчызы Валериан Александрович **Набоковка**, ол-ла институттуң улуг эртем ажылдакчы[illegible] эргелекчизи Мария Григорьевна **Рашинага**, Нина Константиновна **Шипшинага**, Анна Ивановна **Якушевага**, РСФСР-ниң кадык камгалал Министерствозунуң малярия болгаш медицина паразитология институдунуң директору Сергей Никандрович **Покровскийге**, Туркмен ССР-ниң кадык камгалал Министерствозунуң малярия болгаш медицина паразитологиязының Институдунуң директору Глеб Алексеевич **Правиковка** — малярия аарыыр чорукту ССРЭ-ге дыка эвээжедирин хандырган хемчеглерниң комплексилиг системазын ажылдап кылганы болгаш кадык камгалалының практиказында нептереткени дээш база массалыг аарыг болур малярияны элээн республикаларда болгаш областарда узуткааны дээш.

2. Ажылдың удуртукчулары, ССРЭ-ниң медицина эртемнериниң Академиязының корреспондент кежигүнү Владимир Дмитриевич **Тимаковка**, медицина эртемниниң доктору Николай Евгеньевич **Лебедевке**, ССРЭ-ниң медицина эртемнериниң Академиязының чиңгине кежигүнү Михаил Акимович **Морозовка**, биология эртемниниң кандидады Анастасия Васильевна **Бейлинсонга**, химия эртемниниң кандидады Константин Евгеньевич **Долиновка**, медицина эртемниниң кандидады Елена Николаевна **Лещинскаяга**—аарыгга удур баш-бурунгаар тарып эмнээр эмнерни бүдүрүп үндүрериниң методтарын үндезини-биле болбаазыратканы дээш.

100 муң рубль хемчээлдиг ИИИГИ чергениң шаңналдарын

1. Ажылдың удуртукчузу, ССРЭ-ниң медицина эртемнериниң Академиязының корреспондент кежигүнү геоматологияның болгаш хан солуушкунунуң Төп институдунуң директору Андрей Аркадьевич **Багдасаровка**, ол-ла институттуң эртем ажылдакчылары, профессор Петр Сергеевич **Васильевке**, биология эртемнериниң кандидады Григорий Яковлевич **Розенбергке**, профессор Фрида Робертовна **Виноград-Финкельге**, профессор Харлампий Харлампиевич **Владоска**, медицина эртемнериниң доктору Дмитрий Митрофанович **Гроздовка**, Анна Сергеевна **Кукельге**, Ленинградта хан солуушкунунуң эртем шинчилел институдунуң эртем ажылдакчылары, профессор Антон Николаевич **Филатовка**, Любовь Григорьевна **Богомовага**—ханны баксыратпайн шыгжаарының болгаш ханның эм чүүлдерин алырының чаа методтарын ажылдап кылганы дээш.

2. Москва хоорайның дүрген дузаламчы чедирилгезинин Склифосовский аттыг эртем шинчилел институдунуң кол хирургу, профессор Борис Александрович **Петровка**—улуг үрелиишкиннер үезинде кешти хостуг солуурунуң методун ажылдап кылганы дээш.

50 муң рубль хемчээлдиг ҮШКҮ чергениң шаңналдарын

1. Авторлар коллективинге: Эртем шинчилел институдунуң эртем ажылдакчылары Олимп Николаевич **Бочарниковка**, Константин Савельевич **Карпузидиге**, Иван Захарович **Климченкога**, Антонина Михайловна **Конновага**, Петр Никитич **Ступницкийге**, Иосиф Самсонович **Тинкерге**, Александр Кондратьевич **Шишкинге**, профессор Илья Григорьевич **Иоффка**, профессор Николай Иванович **Калабуховка**,—калык камгалал талазы-биле ажылы дээш.

2. Украинаның ортопедия болгаш травматология талазы-биле Төп эртем шинчилел институдунуң клиника эргелекчизи Константин Михайлович **Климовка**—узун хос сөөктер сынганда болгаш кургаг чүстер хоорулганда оларны тудуштурарының чаа аргаларын ажылдап кылганы дээш.

3. Академик Н. Н. Бурденко аттыг Кол шериг госпиталының ординатору, медицина элбанының майору Виктор Алексеевич **Панковка** — транспорт-эмнелге шиназын ажылдап кылганы болгаш дөнмек сынганда хереглээр сөөк хере тырттар аппараттың конструкциязын чогаадып турргусканы дээш.

4. Авторлар коллективинге: улуг эртем ажылдакчылары Николай Макарович **Пидопличкога**, Вера Иосифовна **Билайга**, Украин ССР-ниң эртемнер Академиязың корреспондент кежигүнү Максим Федотович **Гуломга**, биология эртемниниң доктору Эмерих Теодорович **Соренге**—чаа эм чүүлүн чогаадып кылганы болгаш медицина практиказында нептереткени дээш.

5. Инженер Алексей Филиппович **Шестеренкога** — медицинага хереглээр чаа аппаратураны ажылдап кылганы дээш.

(Уланчызы дараазында үнер)

Таңды районнуң ажылчы чоннары бүгү улустуң социалистиг чарыжында

Таңды районнуң ажылчы чоннары бүгү улустуң социалистиг чарыжынче кирипкеннер. Олар амыр эвес бедик хүлээлгелерни алганнар, ону күүседири дээрге, районнуң экономика болгаш культуразын хөгжүдеринге улуг салыышкын болур.

Чурт үлетпүрүнүң ажылдакчылары ниити бүдүрүп үндүрер продукцияларның планын 108 хуу күүсетпишаан бүдүрген кылдыныгларның шынарын экижидерин хүлээнгеннер. Ажылдап бүдүрер норманы ажыр күүседип, чиг-эт болгаш материалдарны камнап, ажыл хүнүн шынарлыг болдуруп тургаш, бүдүрген продукциязының шынарының экижидилгезин болгаш оон ботөртээниң чиигелдезин 5 хуу чедирерин хүлээнгеннер. Бүдүрүп үндүрер бараанарның ассортиментизин калбартып тургаш, бүдүрүлге ажылын долузу-биле шингээдирин база хүлээнгеннер. Хөй күш үнер ажылдарны механизастап тургаш, 230 муң туйбуну, 240 кубометр ыяшты дилип хирээлээрин чедип алыр. Бызаңчылар эштер Коростелов биле Смолин олар ажылдың шынарын экижитпишаан тургаш, нормазын ай санында 150 хуу чедир күүседип турарын хүлээнгеннер.

Социалистиг чарыш механизаторлар ортузунда база калбарган. «Революстуң чалбыыжы» колхозта трактор бригадазы (бригадири эш Шелепов) бедик хүлээлгелерни алган. Ол бодунуң бригадазын эки шынарлыг ажыл бүдүрериниң бригадазы болдурбушаан, ажылагый чылында трактор бүрүзүнге 900 гектар черни ажылдап кылырын хүлээнген. Ол хүлээлгезинге кывар чүүлдү 15 хуу, чаар материалдарны 9 хуу камнаарын, андарган га чер бүрүзүнден ажылдың үнезин 3 рубльге чиигедирин чедип алырын база айытканнар. 700 гектар хемчээлдиг черге га бүрүзүнден 25 центнер дүжүттү алыр. Бүгү ажылдарны шак графиги-биле чорудар. Бодунуң агрегады-биле хүннүң-не 160 га черни тарып турар хүлээлгени алган болгаш шак ынчаар

Бай-Хаак МТС-тиң механизаторларын кыйгырган.

Бай-Хаак МТС-тин механизаторлары социалистиг чарышче бедик көдүрлүүшкүн-биле кирипкеннер. Трактор бригадазының бригадири орденниг эш Ермолаев бригадазында ажылды тергиин эки шынарлыг кылдыр бригада болдурарын хүлээнген. Сезон дургузунда трактор бүрүзүнге 1500 гектар черни ажылдап кылырын, кывар чүүлдү 3.500 килограмманы камнап алырын, часкы шөл ажылдарын 7 ажыл хүннеринде доозарын хүлээнгеннер. Ажылды шак графиги-биле кылырын база боттандырарлар. Трактористер Ярыгин, Богашёв, Пустозёров, Лысков олар база бедик хүлээлгелерни алганнар.

Балгазында машина-мал станциязының трактористизи эш Исаков көдээ ажыл-агый чылының тургузунда он беш аът күштүг тракторга 900 га черни ажылдап кылбышаан, кывар чүүлдү 15 хуу камнаарын хүлээнген. Ол-ла коллективте чолаачы Чистобаев 75 муң километрге капитал септелге чокка чоруурун хүлээнген.

Районнуң колхозтарының шөл ажылының ишчилери дүжүт ажаап алыышкынын 25 ажыл хүннеринде шынарлыг, чидириг чокка эртирерин хүлээнгеннер. Балгазында машина-мал станциязында комбайнёр Стульев «Сталинец» деп комбайн-биле 25 ажыл хүнүнде 950 га черниң дүжүдүн ажаап алырын, Бай-Хаак МТС-те комбайнёр эш А. Бобков «Сталинец» комбайн-биле 900 га черниң дүжүдүн ажаап алырын хүлээнгеннер.

Мал ажылының ажылдакчыларының ортузунда социалистиг чарыш база калбарып эгелээн. Мал өстүрериниң күрүне планын: чылгы мал талазы-биле 103 хуу, мыйыстыг бода мал талазы-биле 105 хуу, хой, өшкү талазы-биле 110 хуу күүседирин хүлээнгеннер. Сталин аттыг колхозтуң чылгычызы эш Седен-оол 100 белерден 80 кулуннарны, Будённый аттыг колхозтуң чылгычызы эш Паадарга 100 белерден 100 кулуннарны ажаап алырын хүлээнгеннер. Мал ажылдакчылары малдың продуктулуун бедидериниң чаш малдарның дүн-хүн иштинде немелде деңзизин улгатырарының, малга четчир санныг шынарлыг чемни белеткээриниң, малды оран-сава-биле хандырарының дугайында боттуг хүлээлгелерни алганнар.

Социалистиг чарышче улус өөредилгезиниң, кадык камгалалының ажылдакчылары база кирипкеннер.

С. ТУШКОВ.

Мурнакчы малчыннар малдың чаш төлүн менди ап турар

Эрзин районнуң «Совет кызыгааржы» колхозунуң шээр малының оолдаашкыны үргүлчүлеп турар. Ферма эргелекчизи эш Шойжулчап малдың чаш төлүн бүрүн камгалап алырынче малчыннарның күжүн чөп эвилелдеп турарындан чоокка чедир төрээн 100 ажыг хойнуң хураганын болгаш 20 анайны менди камгалап алган.

К. ӨЛЗЕЙ.

★ ★ ★

Сүт-Хөл районнуң Жданов аттыг колхозунуң шээр малының оолдаашкыны үргүлчүлеп турар. Төрээн хой, өшкү бүрүзүнүң чаш төлүн бүрүн камгалап алыр дээш малчыннар кончуг кызымак ажылдап турар.

Төрээн 292 хойнуң 293 хураганын, 102 өшкүнүң 102 анайын менди доруктуруп турар. Малчыннарның иштинде эштер О. Дамбаа, О. Луузан онзаланып турар. Чижээ, эш О. Дамбаа 47 хураганны, эш О. Луузан 57 хураганны бүрүн камгалап алган.

Г. КОМБУ.

★ ★ ★

Барыын-Хемчик районнуң «Кызыл тараачын» колхозунда хойжу эш Хажыт-оол 180 хойнуң төрээн 180 хураганын кончуг эки доруктуруп турар. 7 чылда хой ажылынга ажылдап келген дуржулгалыг хойжу бо чылын ниитиниң малынга немешкен чаш мал бүрүзүн менди чыннар кончуг кызымак ажылдап турар.

С. СЕНДАЖЫ.

★ ★ ★

Бай-Тайга районнуң Шуй сумузунда «Мурнакчы» колхозтуң хойжузу Шойдаң төрээн 47 хойдан 48 хураганны, Доржу 62 хойдан 62 хураганны менди өстүрүп турар.

М. ЧИЖИТ-ООЛ.

★ ★ ★

Чөөн-Хемчик районнуң Шеми сумузунда «Большевик» колхозтуң хойжузу коммунист Санчыкпаа төрээн 54 хойдан 58 хураганны, Бошкажык 60 хойдан 60 хураганны камгалап алган. Олар чаш хураганнарга дус, кужур, чымчак сиген, сула чүүлдерни норма ёзугаар тарыштыр берип турарлар.

Х. АДЫЖАА.

Редакцияга ЧАГААЛАР

Эмнелгениң четпес ажылы

«УТКШ-ниң 25 чыл ою» совхозта эмнелге пунктузунуң ажылында четпестер хөй. Ында ажылдап турар эмчилер Макова болгаш ооң дузалакчызы эмчи кончуг харыысалга чок ажылдап турарлар. Эмчиге келген улустарны эки шинчип көрбес, чүгле даштындан көргеш ийикпе, азы чүгле оларның аскын барымдаалап эм берип турар.

Чамдыкта чогуур ажылдаар шагында ажылдавас, хаалчак турар, чок болза, ажылдаза чогуур шагынга четпейн эрте хаар чүүлдер кончуг хөй. Чамдык улуг аарыг кижилер кээрге орта эмневес, ооң ужурундан ол аарыг кижилер дам кедереп аарыыр чүүлдер бар.

Ажылдап турар улус «шынзылгадан берип көрүнер эмчи» дээрге, — «Ындыг дүрүм чок-тур, температуран чавыс-тыр» дээш бербес. «Чүгле температуразы өрү улуска шынзылга бээр бис» деп турар.

Эртем ёзузу-биле алырга, аарыглар янзы-бүрү болур. Чамдык аарыглар эьт изип, температура улгадып аарыыр, а чамдык аарыглар температура улгатпайн, ол хевээр туруп аарыыр, харын чамдык аарыглар температура кудулап-даа аарыыр таварылгалар эвээш эвес.

Медицинаның дүрүмүнде чүгле температуразы улгадып аараан кижилерге шынзылга бээр деп дүрүм чок ышкаш.

Бо талазы-биле ол эмчилер чазып турары тодаргай.

Ол ышкаш, чамдык кижилерниң билбезин ажыглап алгаш, эмнерни улуг өртекке бээр чүүлдерге улус хомудап турар. База яслиде, уруглар садында школа назызы четпээннерниң ажаалгазын, оларның кадыын эки хайгааравайн турар.

Эмнелге пунктузунуң чанында турар чеди чыл школазының өөренікчилериниң ортузунга эмчиниң доктаамал хайгааралын тургузар дугайында школаның дирекциязы ол эмчилерниң мурнунга айтырыгны хөй удаа тургузуп келген болза-даа, олар мынчага чедир чаңгыс-даа шинчилге чорутпаан.

Район организациялары, ылаңгыя районнуң кадык камгалал килдизи үстүнде эмнелге пунктузунуң ажылын дарый хынап көргеш, ында эмчилерниң харыысалгазын бедидип, ук пунктуга совет эмнелгениң чогуур корум-чурумун тургузар дугайында боттуг хемчеглерни алыр ужурлуг.

В. БҮДҮГЕ.

Кино көргүзүлгезин экижидер

Коммунистиг кижизидилге ажылынга кино-чурук дыка ужур-дузалыг. Бистиң кино-чуруктарывыс, ооң ажылдакчылары сл хүлээлгезин алдарлыы-биле күүседип турар.

Кинону чоңга үлегерлиг көргүзер дээш организастыг ажылдарны чорутканының түңнелинде бистин Тожу районунда ол ажыл экижээн. Районда турум стационар болгаш көжер кино мурнукузундан ыракта дээре ажылдап турар апарган. Көжер кинонуң механиги эш И. Сагалаков Оо-Хем деп черде Дерзигдеп бараан дамчыдып ап турар базага болгаш өске-даа ыраккы көдээ черлерге доктаамал чедип турар. Чсига көргүскен киноларның иштинден «Берлинниң дүшкени» (I, II сериялары), «Алдын Сылдыстың Кавалери», «Каң солдат» деп кыдат кино-чурукту көрүкчүлер онза сонуургап турарлар.

Район организациялары кинону чоңга көргүзер ажылга кичээнгейни салып турза-даа, областың кинофикация эргелели ол ажылга ыракта четпес сагыш салып турар. Областың кинофикация эргелелинден хамааржып турар четпестер болза, кино ажылдакчыларын боттуг удурт-пайн турары, оларга хереглетиилер чүүлдерни: бензин болгаш көргүзер киноларны үзүктелиишкинниг чорудуп, боттарының ажылдакчыларының мергежилин бедидип алырынга сагыш-салбайн турары болуп турар.

Көдээге кино көргүзер ажылды экижидер хемчеглерни ап чорудары Облкинофикация эргелелинден негетинип турар.

В. ҮЗЕК.

Май 1-ге чедиишкинниг ужуражыр дээш

Область типографиязының коллективи Май бирге чедиишкинни ужуражыр дээш май мурнунуң социалистиг чарыжынче кирипкеннер. Коллективтиң бүгү кежигүннери боттарының бүдүрүлге хуралынга боттуг хүлээлгелерни алган.

Бүгү продукцияның талазы-биле планны 105 хуу, бараан талазы-биле 103 хуу кылдыр Май бирде күүседирин коллектив хүлээнген. Ном үндүрер черден киргилээн номнар болгаш брошюралар үндүрериниң планын график ёзугаар күүседир, ажылды кончуг эки шынарлыг кылыр. Камналганы кылып тургаш, камнатынган чиг-эттен 8600 рубль түңнүг продукцияны бээр.

Өрүүр, парлаар, дептерлээр цехтер боттарының аразында социалистиг чарыштың керээлерин чарганнар. Олар кайзы-даа айда нормазын 110 хуудан өрү күүседирин хүлээнгеннер.

Социалистиг чарыш коллектив кежигүннериниң аразында база калбарган. Стахановчу эш М. Толстикова апрель нормазын 140 хуу күүседирин, Петракова 130 хуу күүседирин, Якунина 130 хуу күүседирин хүлээнгеннер. Ындыг бедик хүлээлгелерни өске-даа эштер алгылааннар.

В. ЧЕМКОВ.

Колхозчу малчыннар бедиткен хүлээлгелерни ап турар

Улуг-Хем районда Ленин аттыг көдээ ажыл-агый артелиниң мал ажылының фермаларының эргелекчилери 1952 чылда колхозтуң ниитилештирген малдарының баш санын өстүрер, ооң чаш төлүн чидириг чокка камгалап алыр дээш социалистиг чарышка киржип, боттарынга бедик хүлээлгелерни ап турарлар.

Шээр мал фермазының бригадири коммунист эш Солаан-оол колхозтуң төрүүр 1057 хой, өшкүзүнден 1057 анай, хураганны чидириг чокка камгалап алыр деп хүлээлгени алгаш, ам кончуг чүткүлдүг ажылдап турар. Ам төрээн хой, өшкүнүң 140 анай, хураганын бүрүн камгалап алган. Ол ышкаш чылгы мал фермазының эргелекчизи коммунист эш Быштак-оол 60 беден 60 кулунну камгалап алыр деп хүлээлгени алган.

Инек мал фермазының эргелекчизи эш Моңгалбии төрүүр 150 инектен 150 бызааны алыр деп сорулганы салган. Ам төрээн 13 инектиң 13 бызаазын доруктур азырап турар.

Ленин аттыг колхозтуң бо малчыннары социалистиг чарышка мындыг бедик хүлээлгелерни албыштаан, Эйлиг-Хем сумуда Сталин аттыг колхозтуң мал ажылының фермаларының бригадирлерин, малчыннарын социалистиг чарышка кыйгырганнар.

Х. ТЕМБИРЕЛ.

Ыраккы Мөңгүн-Тайгада

МУГУР-АКСЫ. (Радио-биле). Ыраккы Мөңгүн-Тайга районнуң төвү Мугур-Аксы суурнуң ажылчын, албан хаакчыт чурттакчылары район школазынга оттулар ыяш белеткелиниң шеф ажылын чоокта чаа бир дыштаныр хүнде чорутканнар.

Олар бир хүннүң дургузунда 35 кулаш ыяшты доорап, хаккаш школа чанында тургузуп берген.

С. ДАГБА-ДОРЖУ.

Часкы тарылгага белеткелди күштелдирер

Сүт-Хөл районда Жданов аттыг көдээ ажыл-агый артели 1952 чылдың часкы тарылгазынга кошкак белеткенип турар. Тарылгага хереглээр үрезин ам-даа четче урдунмаан, а урдунган үрезиннерни арыглаар ажыл кончуг оожум чоруп турар. Үрезин арыглаашкынында ажылдап турар чамдык колхозчулар күш-ажылдың сагылга чурумун сагывайн, чамдык хүннерде ажылга үнмейн турар. Оон ыңай ам урдунган үрезиннің шынары кончуг багай болуп турар.

Тарылганың чепсек хереселин септээр ажыл колдуунда чорувайн турар, ол ышкаш тырттар күштү амдан эгелеп курламырлаар, оларның күжүн таарыштырарынче колхоз баштаар чери сагыш салбайн турар.

Тарылга шөлүн чемишчидер ажыл база-ла чорувайн турар болгаш мынчага чедир тарылга шөлүнде чаңгыс-даа шанак өдек дөктүнмээн.

Ажыл-агыйга большевикчи партийжи чорук дээш

★

Г. Степанов
ВКП(б) Кызыл хооркомунуң секретари

★

Коммунизм тургузуушкунунуң сталинчы программазын ажыл херек кырынга боттандырарынга үндезилээш, Ленин — Сталинның партиязының удуртулгазы-биле совет улус ажыл-агый хөгжүлдезинде улуг чедиишкинни чедип алган.

Эш Сталин 1937 чылда партия организацияларының ажыл-агый талазы-биле сорулгаларының дугайын чугаалап тургаш, «ажыл-агыйның органнарын большевикчи удуртурунуң аргазын шингээдип алыры дээрге, ол органнарга үргүлчү дузалаар, оларны үргүлчү быжыглаар болгаш ажыл-агыйны удуртурда ол органнарны оюспайн, харын оларны дамчыштыр удуртуру эргежок чугула» — деп айыткан.

Оон бээр, эрткен үениң иштинде он-он, чүс-чүс муң чаа, мергежилдиг большевикчи кадрлар бистиң чуртка өскен болгаш ажыл-агый органнарынче ажылдап киргилээннер.

Бодунуң практиктиг ажылын чүнүң-даа мурнунда партияның болгаш күрүненің эрге-ажыынга чагыртыр, ол эрге-ажыкты биргиээлчегге тургузуп, ону чүүден-даа бедик көөр, чүгле шак ындыг удуртукчу социалистиг тургузугнуң үезинде ажыл-агыйга чедиишкиниг удуртулганы хандырып болур.

Бүдүрүлгелериниң ажыл чорудулгаларының көргүзүглерин шынар талазы-биле экижидер дээш чоннуң социалистиг чарыжын калбартыры улуг ужур дузалыг деп ам үеде партияның көрүп турары билдингир. Күш-ажылдың бедик бүдүрүкчүлүү дээш, техниканың эки ажыглалы дээш, база эң-эки шынарлыг продукцияны үндүрери болгаш ботөртекти үргүлчү чиигедири дээш, чиг-эт болгаш материалдарны база оттулар чүүлдү, электри күжүн эңне камналгалыы-биле чарыгдаары дээш калбак шимчээшкин чуртта калбарган. Бүдүрүлгениң ажылдарының шынар талазы-биле көргүзүглерин экижидер дээш социалистиг чарышты калбартып, мурнакчы кижилерниң дуржулгаларын бодунуң бүдүрүлгезинге шингээдип нептередиринге бистиң областың хөй-хөй бүдүрүлгелериниң удуртукчулары бүгү хемчеглер-биле дузалап турар. Ындыг-даа болза, күрүненің эрге-ажыын бодавас, заводтуң мурнакчы кижилериниң инициативазын деткип дузалавас болгаш көргүзүгнү чүгле сан талазы-биле чедип алырын оралдашкаш, үндүрүп турар продукцияның шынарын хайгарап көрбес Кызылдың алгы заводунуң директору турган эш Ермолаев ышкаш кижилер ам-даа бар. Оон ужурундан завод алгыларны үреп ийикпе, азы чавыс шынарлыг кылып үндүрүп турган.

Күрүне чурумун үрээр чоруктарны ажыл-агыйның чамдык өске-даа организациялары кылып турар. Пөс-таавы хандырылгазының Тыва области салбырының начальниги эш Мохогоров чамдык кижилерге эки кижи болуп алыр дээш, ховар бараанларны садыг четкилерин дамчыштырбайн шуут складтан чамдык кижилерге болгаш организацияларга садыглап, совет садыгның чурумун үреп, совет хоойлуну херекке албайн турган.

Албан дужаалын ажыглап, күрүне чурумун үрээр чижектиг шак ындыг фактылар болза, ол удуртукчуларның ажыл-чорудулгаларында партийжи чоруктун чогун херечилеп турар.

Ажыл-агыйның ажылынга партийжи болуру дээрге, совет ажылагыйжылар хүлээнген ажылын күрүне ёзузу-биле көөрүнүң талазы-биле үлегерлиг болуп, партияның, чазактың болгаш совет улустуң аңаа көргүскен бедик идегелин шынчы күүседири болур. Оон хүлээлгези болза, күрүне планнарын шынар болгаш база ол ышкаш сандаа көргүзүглериниң талазы-биле күүселдезин хандырар, камналга дээш, үндүрүп турар продукцияның шынарын бедидери дээш социалистиг чарыштың организакчызы болур болгаш күрүне хөреңгизиниң копеек бүрүзүн камнаарынга хөй ниитиниң байлаанга ёзулуг ажыл-агыйжызын көргүзери болур.

Ажыл-агыйга партийжи болуру дээрге, ажылдакчыларны шын шилип тывары болгаш оларның ажылының хыналдазын боттандырары болур. 1927 чылда Москва губерниянның XV партия конференциязынга эш Сталин мынча деп чугаалаан: «Кижилерни шилиири болгаш күүселдени хынаары — бодунуң сөөлгү илеткелинде Лениниң чидиткен айтырыы бо болгай. Мен бодаарымга, бистиң тургузукчу ажылывыстың бүгү-ле үезинде Лениниң бо айтыышкыны бистиң караавыска көстүп турар ужурлуг. Шын директиваның бар болуру тургузуушкунну удуртурунга чедишкени ол эвес, ажыл-агый, кооператив болгаш өске кандыг-даа бистиң совет тургузуушкуннуң удуртур ажылынга ол директиваларның утказын болгаш ужур-дузазын билир, ол директиваларны шынчы болгаш ак-сеткилдиг чорудуп шыдаар, ол директиваларны чорударын ёзу барымдалаан хоозун чорук кылдыр санавас, харын алдарның херээ, партияның болгаш чазактың мурнунга ооң бодунуң эң бедик хүлээлгези деп билир, ындыг кижилерни тургузары эргежок чугула» (И. Сталин. Чогаалдар, т. 9 158 арын).

Большевикчи удуртулганың мергежилдии чүдел дизе, бергелерни болгаш моондактарны баш буруңгаар көөрүнде болгаш оларны ажыы тиилеп, буруңгаар шимчээшкинни хандырарында болур. Удуртур дизе, баш буруңгаар көрүп билир херек. Перспектива чок, согур чүве деп ажылдап турар ажылдакчы амыдыралдан чыдып каап болур болгаш аңаа хүлээткен херекти баксырадып болур.

Қызылдың автотранспорт конторазының удуртукчуларының ажылының баксыраан чоруу болза, оларның бергелерни болгаш моондактарны баш буруңгаар керүп билбезинден тайылбырлатынар. Автотранспорттуң конторазының удуртукчулары эштер Поляков, Федулов олар болуушкуннарны анализтеп көрбейн, чүгле бо хүнну бодап олургаш, 1951 чылдың дөртқү кварталында сөөртүлге планының күүселдезин үзеринге чедиргеннер. Эш Поляков 1951 чылдың июльде «эргилдени кылыры көстүп тур», августа: «чедиишкиннер чоокшулап олур» а сентябрьде: «долу чедиишкиннер, ура!»—деп, турган болгай. Ынчаарга октябрьде чүү болганыл дизе, автотранспорт конторазы бодунуң ажылын дыка баксыраткан: план күүсетинмээн, чугула сөөртүлгелер кылдынмаан болгай.

Автотранспорт конторазының удуртукчулары чедиишкинге таалааш, автомашиналарның септелгезин өй-шаанда чорудар, артык кезектер-биле хандыртынар болгаш мурнакчы чолаачыларның дуржулгаларын калбартыр дугайында сагыш салбаа́ннар.

Бир эвес автотранспорт конторазында партия организациязы болгаш ВКП(б)-ниң хоорай комитеди транспорт ажылының иштинче ханылап кирип, ооң хөгжүлдезинин перспективазының дугайында сагыш човаан болза, бүдүрүлге ажылынга үзүктелиишкинни болдурбайн барып болур турган.

Бергелерни баш буруңгаар билип шыдаар болгаш оларны өй-шаанда эртип тиилээри — бүдүрүлгениң, колхозтуң, совхозтуң, МТС-тин удуртулгазында партийжи чоруктун эң чугула негелдези болур.

Чүгле түр кампания ажылынга алзып, ону долганып туруп бээр, а районнуң ажыл-агыйының хөгжүлдезинин перспективтиг чугула айтырыын уттуптар чоруктар бистин чамдык удуртукчуларывыста хаая эвес таваржып турар. Оон уламындан 1951 чылда Сүт-Хөл, Қызыл, Тес-Хем, Чөөн-Хемчик, Қаа-Хем болгаш өске-даа чамдык районнарда колхозчуларга чурталга бажыңнарын тударының планы болгаш мал кажааларын, бүдүрүлге төптерин тударының планы күүсетинмээн, ол чорук колхозтарны организас, ажыл-агый талазы-биле быжыглаарының хөрээнге улуг когаралды чедирген.

Четпестерни илередиринге болгаш ону дүрген чок кылырынга массаның инициативазын бүгү хемчег-биле хөгжүдери болгаш шүгүмчүлелди база бот-шүгүмчүлелди калбартыры эргежок чугула. Ол болза, бистиң ажыл-агыйжы кадрларывысты большевикчи, партийжи ёзуга болгаш негелделиг база четпестер-биле эптеш чок кылдыр кижизидериниң эргежок чугула чүүлү болур.

Бистиң ажылывыста четпестерни болгаш алдагдалдарны большевикчи ёзу-биле илеретпес болзувусса, бодувустуң буруңгаар баар оруувусту дуглаанывыс ол. Ынчаарга бис буруңгаар шимчээрин күзеп турар бис. Ынчангаш большевикчи бот-шүгүмчүлелди калбартыры бистиң чугула сорулгаларывыстың бирээзи.

Эң чугула негелде болза, ажылагыйжы кадрларның политиктиг өөредилгези болур. Бодунуң ажылишчи болгаш политиктиг деңнелин бедитпейн чоруур ажыл-агыйжылар болза, бодунга онаашкан кызыы ажылдан өске чүве билбес кижилер апаар болгаш партийжи харыысалганы ышкыныптарлар. Бир тээ техника талазы-биле специалист болганда бодунуң идей-политиктиг деңнелин бедидер талазы-биле ажылдаанының-даа, хөй ниитиниң политиктиг амыдыралынга идепкейлиг киришкениниң-даа херээ оларда чок деп санап турар чамдык удуртукчулар амдыгаа чедир бар болуп турар.

Партияның Қызыл хоорай комитеди областың коммунал ажыл-агый черинің эргелекчизи эш Гущинни хоорайның коммунал ажыл-агый черинде «ВКП(б) төөгүзүнүң допчу курзун» өөренир кол хевириниң бөлгүмүнүң пропагандизинге бадылаан. Ындыг турбужа, эш Гущин партияның ол чугула даалгазын шоолуг дооскунмааны-биле бодунуң «эмин эртир хөй ажылдыынга» сылдап алгаш, ол бөлгүмнүң кичээлин үргүлчү үзүп турган.

База бир чижекти алыылы: септелге заводунуң директору эш Грязнов бодунуң политиктиг билиин бедитпейн турарындан үргүлчү арагалап, заводтуң ажылын эки кылбайн турар болгаш ол бодун долгандыр чашпаалаарга хүрээлетирип алган, завод кассазынга 10.000 ажыг рубль өрелиг болуп турар.

Партияның, чазактың болгаш чоннуң улуг бүзүрелди көргүзүп турары бистиң ажыл-агыйжыларывыс болза, партийжи медерелдиг болур, чедиишкинге оожургавас, бодунга болгаш өске ажылдакчыларга негелделиг болур база массаны өөредир болгаш массадан өөренир ужурлуг деп эш Сталин өөредип турар.

Ленин—Сталинның партиязы ажыл-агый кадрларын кижизидер дугайында онза сагыш салып, большевикчи удутулганының мергежилинге оларны хүн-бүрүде өөредип турар.

Ленин—Сталинның партиязы бистиң кадрларывысты большевикчи партийжи ёзуга, хүлээнген херээ дээш бедик харыысалганы медереп билириниң ёзузунга, социалистиг Төрээн чуртунга ынак чорукка могаг-шылаг чок кижизидип турар. Бистиң кадрларывыстың ажыл-агыйга большевикчи партийжи, оларның организакчы мергежилдии, партияның салган сорулгаларын күүседиринге шиитпирлиг болгаш туруштуг болуру—коммунизм тиилелгези дээш демиселге чаа-чаа чедиишкиннерни чедип алырының үндезини болур.

Америк агрессорларның араатанзыг кем-буруулуг чоруктарынга удурланыышкыннар

КОРЕЯНЫҢ УЛУС-ДЕМОКРАТТЫГ РЕСПУБЛИКАЗЫ

ПХЕНЬЯН. Америк интервентилерниң араатанзыг үүлгедиглеринге удурланыышкынның митингилери болгаш хуралдары бүгү республикада чоруп турар. Дайын талазы-биле кем-буруулуг гитлержилерден-даа артык америк империалистерниң кемниг херектеринге чоннуң бүгү кезектери боттарының килеңнээшкинин илередип турар.

Кореяның Төп телеграф агентилелиниң дыңнадып турарын ёзугаар алырга, Вонсан хоорайның бир бүдүрүлгезинге хөй кижи киржикчилиг хурал болган. Хуралга олурушканнар ажылчын Ли Тяк Дюннуң чугаазын адыш часкаашкыны-биле деткээннер. Ли Тяк Дюннүң чугаалааны болза: Бактериологтуг чепсекти ажыглап тургаш, америк империалистер бистиң улузувусту сөгүртүп алыр деп бодааннар. Ынчалзадаа олар чазыпканнар. Америк араатаннар бистиң улузувусту коргудуп-даа, чагырып-даа шыдавас. Бистиң шыныг херээвистиң тиилээринге бүзүрээр бис.

Бактериологтуг чепсекти ажыглаарының организакчыларын болгаш күүсекчилерин улустарның судунга дужаап бээрин негээн резолюцияларны Вонсанның ажылчы чоннарының хуралдарындан болгаш митингилериннен үндүрүп турар.

Корей фронтузунга америк интервентилерниң хоранныг газтар ажыглаанының чаа барымдаазы база улуг килеңнээшкинни хайындырган. Пхеньянда Цой Кун нам директорлаан бүдүрүлгениң коллективиниң митингизинден делегейниң эргелериниң бүгү өй-чергезин үреп, кижи төрелгетенниң хоругдап кааны бактериологтуг чепсекти болгаш хоранаар бүдүмелдерни корей фронтуда ажыглап турар америк империалистерниң кемниг херектеринге удурланыышкынның резолюциязын үндүрген.

КЫДАТ УЛУС РЕСПУБЛИКА

ПЕКИН. «Кыдат болгаш корей улустарга удур бактериологтуг дайынны өөскүткен америк империалистерни калчааратпас» деп эгелигмурнуку үүлде Пекинниң «Синьгуаньча» деп журналының бижип турары: Америк империалистер корей болгаш кыдат улустарга удур сан-түү чок, эң аар кемниг херектерни үүлгеткеннер. Олар миллион-миллион корей уругларны, херээженнерни, кырганнарны, туттурган дыка хөй санныг корей болгаш кыдат шериглерни өлүрүп, корей хоорайларны, суурларны үлетпүрүү болгаш көдээ ажыл-агыйны, школаларны, эмнелгелерни, дуганнарны үрегдеп, бактериологтуг чепсектиң кижи түрзү чок шылгалдазын, туттурган кыдат эки-турачыларда чорудуп турарлар. Империалистер улам-на каржы чепсек болур бактериологтуг чепсекти ажыглаар деп шиитпирлээннер.

Америк империалистериниң араатанзыг үүлгедиишкиннери корей болгаш кыдат улустарның өжээнин болгаш кылыын, бүгү делегейниң аксеткилдиг кижилериниң килеңнээшкинин хайындырган болгаш америк агрессорларны делегей политиказындан улам тускайлаан деп журнал түңнелинде бижип турар.

«Гуньменьжибао» солуннуң дыңнатканы-биле алырга, бактериологтуг дайынны американнарның өөскүдүп үндүргенинге удурланыышкынның 60 муң кижи киржикчилиг митингизи Гиринге болган. Митингиниң киржикчилери кем-буруулугларга кадыг хемчег көргүзерин негээн резолюцияны үндүргеннер. Митинги соонда хоорайга хөй муң кижи киржикчилиг чыскаал болган.

Америк агрессорларның кем-буруулуг үүлгедиглеринге удурланыышкынның митингилери Цзямусы, Аньшан хоорайларга база эрткилээн.

РУМЫНИЯ.

БУХАРЕСТ. Бактериологтуг чепсек ажыглаан америк агрессорларның кемниг үүлгедиглеринге Румынияның ажылчы чоннары тайбыңга ынакшылдыг бүгү улустар-биле бир дөмей боттарының килеңнээшкинин илередип турарлар.

Удурланыышкынның массалыг митингизи Сталин хоорайга болган. Митингиге келген стахановчулар, бүдүрүлгениң мурнакчылары, башкылар, студентилер, массалыг организацияларның төлээлекчилери, шажын үүдүлге черлериниң албанчылары америк империалистериниң Кореяда болгаш Кыдатта бактериологтуг чепсекти ажыглап турарынга чаңгыс эп-сеткилдиг килеңнээшкинин болгаш удурланыышкынын илереткеннер.

Бактериологтуг чепсекти ажыглаарын доп-дораан хоругдаарын болгаш кем-буруулуг америк агрессорларга кадыг хемчег көргүзерин негээн резолюцияны митингиниң киржикчилери чаңгыс эп-сеткилдиг деткээннер.

БУХАРЕСТ. Хөй санныг болгаш хөй кижи киржикчилиг митингилерге румын улус америк империалистерниң бактериялыг чепсекти ажыглаанынга удурланып, дайын талазы-биле кем-буруулугларга кадыг хемчег көргүзерин негеп турарлар.

Бухарестиниң «Вулкан» деп металлургия заводунуң коллективиниң хөй кижи киржикчилиг митингизинге тайбың камгалалының завод комитединиң даргазы Василе Кактының медеглээни болза:

Оларның үүлгеткен херектериниң харыызын улустар олардан негевес боор деп бодап турар болза, америк агрессорлар улуу-биле чазып турарлар-дыр. Тайбың кижилерни узуткап чок кылырынче угланган ол бужар-баңк чоруктарның үүлгедикчилерин судче киирерин «Вулкан» деп металлургия заводунуң ажылчыннары бистер бүгү Румынияның ажылчы чоннары-биле бир дөмей негеп тур бис.

Кореяда болгаш Сонгу-Чөөн Кыдатта өлүм-чидимни нептередип турар кем-буруулугларга кадыг хемчеглер көргүзерин негеп турар болгаш америк империалистерни көөр хөөнү чогу-биле чылча шаап турар резолюцияларны румын ажылчы чоннар боттарының митингилеринден үндүрүп турар.

ГЕРМАНИЯНЫҢ ДЕМОКРАТТЫГ РЕСПУБЛИКАЗЫ

БЕРЛИН. Америк империалистерниң Кореяда болгаш Кыдатта бактериологтуг чепсекти ажыглап турарынга удурланыышкыннарның дугайында дыңнадыгларны Берлиниң демократтыг парлалгазы хүнбүрү парлап турар.

«Нейес Дейчланд» солуннуң дыңнатканы-биле алырга, Лейпциг хоорайда профессор Бенхейм мынча деп медеглээн: «Шак ындыг чепсекти ажыглаарынче дитиптер күрүне бодун депшилгелиг чурттарның аразындан казыыр апаар. Бир эвес Катышкан Нациялар Организациязы бодунуң сорулгаларын күүседирин чугула деп көрүп турар болза, ол доп-дораан бактериологтуг дайынны хоругдаар болгаш АКШ-ты харыысалгаже киирер ужурлуг».

ФРАНЦИЯ.

ПАРИЖ. Америк империалистеринниң корей болгаш кыдат улуска удур бактериологтуг чепсекти ажыглаан чоруу француз ажылчы чоннарның ханы килеңнээшкинин хайындырып турар. Хоорайларга, чурттакчылыг пунктуларга, фабрикаларга болгаш заводтарга хөй санныг митингилер болуп эрткилээн. «Юманите» солуннуң дыңнадып турарын ёзугаар алырга, Бордо хоорайның ажылчыннарының кадайлары, америк империалистерниң Кореяда болгаш Кыдатта араатанзыг чоруктарын соксадырын негеп, КНО-же телеграмма чорутканнар. Чоокта чаа Руан хоорайга болган хуралдың киржикчилери КНО-нуң чепсек дүжүрер талазы-биле Комиссиязынче телеграмма чорутканнар. Америк империалистериниң араатанзыг үүлгедиглерин Руанның ажылчы чоннары ол чагаада бужар-баңк чорук деп көрүп турарлар.

ГОЛЛАНДИЯ.

ГААГА. Голландияның хоорайларында хөй кижи киржикчилиг хуралдарны чорудуп турар. Ол хуралдарның киржикчилери америк агрессчилерниң Кореяда болгаш Кыдатта бактериологтуг чепсекти ажыглап турарынга удурланыышкыннарын илередип турарлар.

Март 20-де Утрахт, Эйндховен болгаш өске-даа хоорайларга херээженнериниң хуралдары болгулаан. Хуралдардан үндүрген резолюцияларда херээженнер болза, америк империалистерниң кем-буруулуг үүлгедиглерин буруу шаап, база бактериологтуг дайынны чорудуп турар буруулугларга кадыг хемчег көргүзерин негеп турарлар.

АВСТРИЯ.

ВЕНА. Америк агрессчилерниң араатанзыг чоруктарынга удурланыышкынның митингилери болгаш хуралдары бүгү чуртта чоруп турар. Боттарының чугааларынга болгаш резолюцияларынга ажылчы чоннар болза, бактериологтуг чепсекти ажыглаанынга ханызы-биле удурланып, Кореяның болгаш Кыдаттың улустары-биле эп-сеткил катыштырыышкынын илередип турарлар.

Юрист-демократтарның Делегей ассоциациязының, Грац университединиң профессору, Тайбың Бүгү-делегей Чөвүлелиниң кежигүнү Брандвейнерге баштаткан комиссиязының Кореяга барганынга Австрияның ажылчы чоннары байырлап турар.

(СЭТА).

Делегейниң экономика чөвүлел хуралының дугайында

Робер Шамбейроннуң кылган медеглели

ПАРИЖ. Делегейниң экономика чөвүлел хуралын чыылдырарының талазы-биле Делегейниң белеткел комиссиязының чиңгине секретары Робер Шамбейроннуң моон адаанда медеглелин Парижтиң парлалгазы март 21-де парлап үндүрген:

Москвага делегейниң экономика чөвүлел хуралын чыылдырар дээн чорук болза, бүгү чурттарда эң-не үүл-бүрү бөлүктерниң улуг сонуургалын болдуруп, оларның бодалгаларын илереткен.

Делегейниң экономика чөвүлел хуралының дугайында айтырыг талазы-биле чөвүлел хуралдарга күрүнелерниң дыка хөй сураглыг ажылдакчылары боттарының бодалгаларын илереткеннер. Оларның аразында — АКШ-тың күрүне секретары Ачесон база бар. Ол дугайында чүве чугаалааш, «Делегейниң экономика чөвүлел хуралының талазы-биле дыка хөй негелдерни күрүне департаментизи алган» деп демдеглээн.

Бир эвес дээрги Ачесон айтырыгның дугайында чөпсүнген болгаш боттуг харыыны берген турган болза, бо айтырыгларга харыы бээрин күзээн АКШ-тың сураглыг күрүне ажылдакчызының чугаазын байырлап болур турган ийик. Ынчалза-даа дээрги Ачесон болза, ындыг тайылбырларны кылырының орнунга Делегейниң экономика чөвүлел хуралының талазы-биле АКШ-тың хөй-ниити бодалгаларын бодунуң медеглели-биле будулдурарын оралдажып турар.

Дээрги Ачесон болза, Делегейниң экономнуг чөвүлел хуралын өскээр көргүзүп, ооң ёзулуг сорулгаларын хажыдарынче чүктүп турар.

Ону ынчаар кылырын оралдашкаш, боттары-ла карышкак болуп турар барымдааларны ол чугаалап турар. Бир талазында, ол «бүгү делегейниң конструктивтиг экономика кады-ажылдажыышкынының сайыралының» дугайында чугаалап, КНО-ну болгаш ооң тускай албан черлерин бо айтырыг талазы-биле саналдарны чугаалажып көөрүнүң анаа-ла бир чери кылдыр айтып турар. Ынчалза-даа, өске талазында, экспортту улам-на кызыгаарлаарын болгаш Барыын-чүктүн болгаш Чөөн-чүктүң чурттарының аразында садыгны кызарын күштелдирерин, айыыл чок чоруктуң эргеажыктарынга сылдап алгаш негеп турар. Бир эвес ындыг байдалдыг чүве болза, делегейниң экономика дем-катыжыышкынының сайыралының дугайын Ачесон канчап чугаалап шыдаарыл?

Делегей садыынга «хыналданы» болгаш кызыгаарлаашкынны күштелдирерин негээр чорук болза, делегейниң садыг харылзааларын калбарттырының үндезини болуп шыдавас, а харын-даа ол садыгның кызырлырын болгаш сандараарын болдурар.

Делегейниң экономика чөвүлел хуралының чыылдазының эгелекчилери болза, ол чөвүлел хуралды КНО-нуң экономика органнарынга удур көрбейн, а харын-даа делегей садыының хөгжүлдезинин сорулгаларын күүседир талазы-биле КНО-га дузалаар деп сорулганы бодунуң мурнунга салып турар дээрзин демдеглээри эргежок чугула. Ындыгның ужурунда Делегейниң экономикалыг дем-катыжыышкынын хөгжүдери болгаш быжыглаары ышкаш шак ындыг амыдырал талазы-биле улуг ужур-дузалыг сорулганы чедиишкинниг күүседириниң талазы-биле боттуг деткимчени херек кырында берип шыдаар болгаш бээр ужурлуг-даа болуп турар.

Чөвүлел хуралды чыырының талазы-биле Делегейниң белеткел комиссиязы Москвага болур ол чөвүлел хуралга КНО-нуң Экономика болгаш Социаль чөвүлелдери, Европаның экономика комиссиязы, Азияның болгаш Ыраккы Чөөн-Чүктүң Экономика комиссиязы, Латин Америка чурттарының талазы-биле Экономика комиссиязы, Катышкан нациялар Организациязының кол секретариадының Экономика департаментизи дээн ышкаш экономика талазы-биле бүгү-ле органнары киришкен турзун дээш бүгү-ле хемчегларни алган. Москвага болур Делегейниң экономика чөвүлел хуралын Катышкан Нациялардың Организациязының экономика талазы-биле органнарынга болгаш албан черлеринге удурланыштырар дээш дээрги Ачесоннуң кылган оралдажыышкыннарының долузу-биле үндезин чогун илередиринге чаңгыс бо безин четчир херечилел болур. Ооң-биле чергелештир Делегейниң экономика чөвүлел хуралының организакчылары болза, ол чөвүлел хуралдың политиктиг бодалгаларын болгаш партийжи хамаарылгалыын-даа барымдаалавайн турарлар.

Чүгле КНО-да кирип турар чурттардан эвес, ол ышкаш КНО-да кирбейн-даа турар чурттардан — терииин улуг рыноктуг Кыдатты, Барыын болгаш Чөөн Германиядан, Италиядан, Японнядан болгаш өске-даа чурттардан төлээлерни Делегейниң экономика чөвүлел хуралынга чалап турар чорук болза, ол чөвүлел хуралдың сорулгазы делегейниң бүгү чурттарының аразынга садыгны чогууру-биле калбарттыр дээрзин тодаргайы-биле чугаалап турар.

Делегейниң экономика чөвүлел хуралын белеткеп, эрттирериниң карачаңгыс харыысалгалыг органы болза, 1951 чылдың октябрь 28-те Копенгагенге тургускан Делегейниң инициативтиг комитеди ол деп чүве билдингир болгай. Ооң составынга эртемдээннер, экономистер үлетпүр ээлери, сан-хөөчүлер, даштыкы садыг организацияларының ажылдакчылары болгаш профэвилелдериниң төлээлекчилери шупту 20 ажыг чурттардан кирген. Чүүл-бүрү чурттарда калбак бөлүктерниң төлээлекчилери Делегейниң экономика чөвүлел хуралының идеязын көдүрүп үндүргеш, ону деткип турар чорук болза, ындыг чөвүлел хуралды чыылдырары амыдыралдың өйү чедип, бышкан негелдези-дир дээрзин чугаалап турар.

Ам үеде үретинген делегей харылзааларын сайзырадып, ону быжыглаарынга, делегей садыын калбарттырынга, делегей харылзаларында амгы үеде туруп турар күштелиишкинни кошкадырынга Делегейниң экономика чөвүлел хуралы чугаа чокка бодунуң ажыктыг ужур-дузазын чедирер, ынчангаш бо талазы-биле дээрги Ачесоннуң сагыш аарып, дүвүрреп турарын ооң медеглели херечилеп турар-дыр. Дыка хөй чурттарда болгаш АКШ-тың бодунуң-даа чурттарында Делегейниң экономика талазы-биле дем-катыжыышкынынга дузалаар деп күзеп турар кижилерни шуптузун дээрги Ачесоннуң ол медеглели кылыктандырып болгаш муңчулдуруп турар. Шак мындыг медеглелди шыны-биле тайылбырлап чугаалаарга дээрги Ачесон болгаш ооң көргүзүп турар бөлүктери делегейниң кандыг-даа экономикалыг дем-катыжыышкыннарын деткип, дузалаарын күзевейн, ону өштүг байдал-биле көрүп турары ол болур. Ынчангаш улустар аразында адаанажыр чорук болза, оларның аразынга найыралдыы-биле дем-катыжыышкыны-биле солутунар ужурлуг.

Ам чүгле чаңгыс түңнелди кылыры арткан: дээрги Ачесоннуң ведомствозу болза, экономикалыг дем-катыжыышкынын болгаш чурттарның аразында бүгү делегей садыын хөгжүдүп, делегейниң даштыкы күштелиишкинин кошкадырынче чүткүлдүг деп шын эвес билип-ле чораан кижилерниң сеткил-сагыжының бужурганыышкынын болгаш муңчулуушкунун болдуруп турар. Ол шын эвес билиишкин ам дээрги Ачесоннуң медеглели-биле илереттинген.

Америк агрессчилер корей фронтузунда хоранныг газты ажыглап турар

ПЕКИН. Синьхуа агентилелиниң корреспондентизиниң корей фронтузундан медээлеп турары болза:

Бактериологтуг дайынны калбаа-биле чорудуп турар америк империалистер болза, корей фронтузунда хоранныг газты база катап ажыглап турар апарган.

Март 10-да Пхеньяндан мурнуу-чөөн талаже 9 километрде турар бистиң шериивистиң туружунче америк артиллерия 30 ажыг снарядтарны боолаан. Ол снарядтарның чамдыызы хоранныг газтыг бслган, кажан снаряд часты бээрге ак-сарыг ыш ылгалып үнер, ооң чыды күгүрзүг-даа, бензин-даа чыттыг болуп турар.

Март 12-де 16 шак үезинде чөөн талакы эрикте Косон районнуң мурнуу чарыында улустуң шериниң туржунуң чоогунче 4 америк самолеттар карак чажы дөгүлдүрер болгаш тыныш муңгашталдырар газтыг бомбаларны октаан. Ол бомбаларның часты бергениниң соонда нерц чыттыг ногаан чалбыыш турупкан.

(СЭТА).

Кореяда болуушкуннар

Кореяның Улустуң армиязының Кол командылалының дыңнадыы

ПХЕНЬЯН. Кореяның Улус-Демократтыг Республиказының Улустуң армиязының Кол командылалының март 20-де медээлээни болза, Кореяның Улус-Демократтыг Республиказының Улустуң армиязының катыжыышкыннары кыдат улустуң эки-турачыларының кезектери-биле кады дайзынның дириг күжүнге болгаш техниказынга чидиригни таварыштырбышаан, бүгү фронтуларда камгалалдың тулчуушкуннарын чорудуп турар.

Март 20-де чөөн болгаш барыын талакы эриктерниң районнарынче дайзынның самолёттары халдаашкыннарны кылган. Бистиң шериивистиң зениттиг артиллериязының боолаашкыны-биле дайзынның 6 истребительдарин аңдара аткан.

(СЭТА)

Египетте байдал

БЕЙРУТ. «Аль-Мысри» деп египет солуннуң медээлеп турары болза, моон мурнунда медээлеп турганы-биле алырга, апрель 2-ге чедир ажылын соксаткан египет парламентини тарадыр дугайында декрет удатпас парлатынып үнер деп бодал чуртта колдап турар.

Солуннуң оск ынай айтып турары болза, чазак чери соңгүлда дүрүмүн өскертириниң дугайында шиитпирни үндүрген болуп турар. Соңгулдалар эртирерин бир кезек үеде соңгаарладыр болгаш амгы үеде туруп турар чазактың сонуургалын хандырар ужурлуг эдилгечи дүрүмге киирер деп сорулга туруп турар.

ЛОНДОН. Рейтер агентилелиниң Каирден медээлеп турары болза:

ВАФД партияның бир саңлдарлыг ажылдакчызы болгаш Египеттиң иштики херектер министри турган Сираг Эд-Дин-пашаны дүне Каирден хоорай кыдыында ооң бодунуң чурттап турган черинче пслиция камгалалды-биле аппарган. Ол ам бо үеде бажыында хоругдатырган туруп турар. Социал херээниң министри турган Ха-сан-паша база бажыында хоругдатырган турар.

БЕЙРУТ. Франс Пресс агентилелиниң медээзин ёзугаар «АШ-Шарк» деп Ливан солуннуң бижип турары болза Хилам-пашаның чазаа Египетте парлалгага, радиога база информация агентилеринге шыңгыы хыналданы тургускан. Чурттуң иштики байдалынга хамаарышкан медээни Египеттен чорударын хоругдаан.

БЕЙРУТ. Египеттен медээлеп турарындан алырга болза, Египеттиң премьер-министри Хилали-пашаның вафсист чазактың министрлери турган ийи кижиге удур үндүрген хемчеглери болза, Хилали-пашаның ВАФД партияның политиктиг саңлдарын сыгар дээн ооң күзелиниң херечизи болуп турар.

(СЭТА).

Тунисте байдал

ПАРИЖ. Парижтиң эртенги солуннарының медээлеринде бижип турары бслза, Тунисте байдалдар улам-на шыңгыырап турар. «Юманите» солуннуң бижип турары болза, кол-кол тунис хоорайлар: Тунистиң, Сфикстың, Сустуң болгаш Габестиң садыгжылары март 18-тиң эртенинден эгелеп ажыл-соксадыышкыны кылып эгелээн.

«Либерасьон» солуннуң бижип турарын ёзугаар алырга, Зитун университеттиң студентилери болгаш элээн каш колледжилерниң база лицейлерниң өөреникчилери тунис улуска национал хамаарышпас чорукту тыпсырын негевишаан, өөренирининден ойталааннар.

«Фран-тирер» солуннуң медээзин ёзугаар алырга, ол өөредилге черлерниң директорларының полиция келдиргенинден 150 студентилерни болгаш өөреникчилерни тудуп хоругдаан.

(СЭТА).

Францияда ажыл соксадыышкынныг шимчээшкин

ПАРИЖ. «Юманите» солуннуң медээлеп турарын ёзугаар алырга, «айыыл чок чоруктуң республика отрядтары» деп адаар күштер Брестиде турза-даа, март 18-те эгелээн брест ажылчы чоннарның ажылсоксадыышкынында 8 муң кижи киржип турар. Ажыл соксатканнар ажыл төлевирин бедидерин негеп турар.

Луар департаментиниң 30 муң металлистери бүдүрүлгелериниң администрация черлеринден болгаш чазактан ажыл төлевирин 15 хуу улратырарын негевишаан, ийи шактыг ажыл-соксадышкыны кылган.

(СЭТА).

СПОРТ

„Искраның“ тиилелгези

Кызылдың Совет Тыва беш чыл ою аттыг стадионда катокка марттың 23-те хоккей талазы-биле хоорайның кубогу дээш «Искра 1» болгаш «Горняк» командаларның аразында сөөлгү маргылдаазы болган.

Бо ийи командалар болза, мурнунда болуп турган маргылдааларга тиилээш шүглүп үнген, хоорайның эң шыырак командалары болур. Ол хүн агаарның байдалы кончуг эки, доош чылгыр турган.

Ойнаар талазын шилип алганының сөөлүнде маргылдаа эгелээн. Оюнну баштай «Горняктың» халдакчылары эгелээн болгаш мячны дүрген темпи-биле «Искраның» эжиининг чоогунга каш катап апаргаш күш-биле эжикче хаарга «Искраның» вратары тергиин эки ойнааш киирбээн, ынчангаш «Горняк» сан ап шыдаваан.

«Искра 1» деп аныяк команда оюнну темпизин кончуг дүрген өскерткен болгаш магылдаа 15 минут үргүлчүлеп турда-ла бир сан алган. Техника талазы-биле шын ойнавышаан, «Искраның» халдакчылары оюнну инициативазын алгаш 30 минута дургузунда мячны «Горняктың» эжиинче 3 катап киир хаккан.

«Горняктың» камгалакчылары-даа, халдакчылары-даа камгалалче шилчий бергеннер, ынчалза-даа оларга ол дуза болбаан, искрачылар мячны бот-боттарынче кончуг шын дамчыдып берип турган оюн 40 минута үргүлчүлеп турда мячны база бир катап киир хаккаш маргылдааның бир дугаар чартыында 5:1 санныг болган.

Часпарлаан сөөлүнде «Горняк» команда чамдык ойнакчыларын эде тургускан, ынчалза-даа оларга биче-даа дуза болбаан. Дүрген темпи-биле ойнавышаан оюннуң ийи дугаар чартыында искрачылар мячны 3 катап киир хаккаш боттарының эжиинче үүгле чаңгысты киирген. Ынчангаш оюннуң саны 8:2 болуп «Искра 1» деп аныяк команданың тиилелгези-биле маргылдаа доозулган.

Оон дораан-на физкультура болгаш спорттуң хоорай комитединиң даргазы эш Хабибулин хоккей талазы-биле шичиир кубокту тиилээн командага тывыскан.

В. ЧЕМКОВ.

Харыысалгалыг редакторнуң оралакчызы Д. О. БЕГЗИ.

1950—1951—1952 чылдарда садып алган абонементилерлиг көдүкчүлерге ол абонементилер үүгле 1952 чылдың май 11-ге чедир күштүг болурун дыңнадып тур.

Ажыглатынмайн барган абонементилер талазы-биле айыткан хуусаның соонда кандыг-даа хомудалдарны театрның дирекциязы хүлээп албас.

ТЕАТР ДИРЕКЦИЯЗЫ.

РЕДАКЦИЯНЫҢ АДРЕЗИ: Щетинкин кудумчузу, бажың 7. ТЕЛЕФОННАРЫ: Харыысалгалыг редакторнуң 3—62; харыысалгалыг редакторнуң оралакчызының, партия амыдыралының, культура болгаш уран-чүүл киллдистериниң—3—88; харыысалгалыг секретарының—4—98; пропаганда болгаш агитация, көдээ ажыл-агый, үлетпүр болгаш транспорт, чагаа киллдистериниң—3—68; иштики информация, бухгалтерияның—3—65

Б00997 Облкүүскониуң типографиязы